

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **turystka i rekreacja**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu, Filia w Chorzowie

(d. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Filia w Chorzowie)

Data przeprowadzenia wizytacji: **18-19 maja 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	42
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	47
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr Agnieszka Jakubowska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Jadwiga Berbeka, ekspert PKA
2. dr hab. Sławoj Tanaś, ekspert PKA
3. mgr Sebastian Gościński, ekspert ds. pracodawców
4. Kamil Bonas, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzonym przez Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu, Filia w Chorzowie (*d. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Filia w Chorzowie*), została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Poprzednia ocena na tym kierunku wyglądała następująco:

Uchwałą nr 1018/2021 z dnia 21 października 2021 r. w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku turystyka i rekreacja prowadzonym w Filii w Chorzowie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej utrzymało ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale nr 848/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 września 2021 r. w sprawie oceny programowej kierunku turystyka i rekreacja prowadzonego w Filii w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku turystyka i rekreacja prowadzonego w Filii w Chorzowie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w § 1 uchwały nr 848/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 września 2021 r. Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej. Wynika ona stąd, iż kryteria: 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się; 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie; 10. Polityka jakości, projektowanie,

zatwierdzenie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria uznano za spełnione.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams (Uchwała Nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023). Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	wg raportu: <ul style="list-style-type: none"> • nauki o zarządzaniu i jakości (wiodąca 56,1%) • geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (25%) • nauki o kulturze fizycznej (18,9%) wg POLon/radon: <ul style="list-style-type: none"> • nauki o zarządzaniu i jakości (wiodąca 56%) • geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (25%) • nauki o kulturze fizycznej (19%) 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 6 miesięcy / 40 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>menedżer sportu</i> 2. <i>obsługa ruchu lotniczego</i> 3. <i>turystyka międzynarodowa</i> 4. <i>zarządzanie gastronomią i dietetyką</i> 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	79	231
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2400 godzin (w tym 2311 kontaktowych)	2085 godzin (w tym 1878 kontaktowych)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 ECTS	72 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	94,3 ECTS	91,4 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	96 ECTS	96 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym	kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny, prowadzonym w Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu, wpisuje się w misję i strategię Uczelni, a wypracowana oferta specjalności, stanowi efekt analiz i konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, partnerami biznesowymi oraz studentami. Jest ona dostosowana do aktualnych realiów i wymagań rynku pracy. Istotne znaczenie w procesie kreowania koncepcji kształcenia ma biznesowy profil Uczelni i wieloletnie doświadczenie w kształceniu kadry menedżerskiej różnych szczebli. Koncepcja kształcenia kierunku jest zgodna z wypracowaną misją Uczelni, tj. „Przygotowujemy do wyzwań przyszłości” (Get ready for the jobs of the future) oraz wizją: „Rozwijamy kompetencje przyszłości poprzez najlepsze doświadczenie edukacyjne” (Best learning experience to build competences of the future).

Jak deklaruje Uczelnia, koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja opiera się m.in. o następujące założenia:

- kształcenie praktyczne i specjalistyczne,
- stopniowanie zawansowania treści programu studiów,
- doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna, przewidziana do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku turystyka i rekreacja, wśród której znajdujemy zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i praktyków,
- sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoria wyposażone w nowoczesny sprzęt dydaktyczny,
- zajęcia w warunkach rzeczywistych (we współpracy z partnerami biznesowymi, w tym m.in. Hotel Novotel Katowice, wizyta na terminalu MPL Katowice Airport),
- indywidualne podejście do praktyk i staży poprzez każdorazową opinię menedżera kierunku,
- bogate zbiory biblioteczne w zakresie turystyki i rekreacji oraz nauk komplementarnych, które są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze zarówno w postaci publikacji zwartych, jak i czasopism, część z nich to pozycje obcojęzyczne,
- tworzenie atmosfery sprzyjającej kreowaniu innowacji i aktywności naukowej.

Aktualnie na kierunku oferowane są następujące specjalności: *hotelarstwo, menedżer sportu, turystyka międzynarodowa, turystyka uzdrowiskowa, spa&wellness, zarządzanie gastronomią i dietetyka, obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obsługa ruchu lotniczego,*

turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych Śląska. Przy projektowaniu oraz modyfikowaniu programów studiów, w tym efektów uczenia się, brali udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, w tym przede wszystkim członkowie Rady Kierunku reprezentujący różnych partnerów gospodarczych, m.in.: Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, Śląska Izba Turystyki, Orbis Oddział Novotel Katowice Centrum, Travelplanet, Academia Rainbows.

Ze względu na zmieniające się potrzeby i wymagania rynku pracy Uczelnia stara się nadążyć za wszystkimi trendami i nowościami branży, z którą utrzymuje stały kontakt. Dbałość o praktyczny charakter kierunku odbywa się poprzez kontakty, spotkania i współpracę między innymi z: Chorwacką Organizacją Turystyczną, Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników, Śląską Izbą Turystyki, Śląską Organizacją Turystyczną, Chorzowskim Centrum Turystyki i Informacji, przedstawicielami touroperatorów i lokalnych biur podróży, w tym m.in.: Travelplanet, Academia Rainbow, gestorami hoteli i gastronomii, np. Hotel Novotel w Katowicach czy Browar Przysań w Chorzowie.

Celem nadrzędnym kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja jest przygotowanie studentów do funkcjonowania w warunkach współczesnych wymogów branży turystycznej zarówno na świecie, jak i w regionie. Uczelnia deklaruje prowadzenie kształcenia w sposób upracticzniony z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu gospodarczo-społecznym, co znajduje odzwierciedlenie w przyjętej koncepcji kształcenia. Absolwent kierunku turystyka i rekreacja posiada wiedzę teoretyczną z dziedziny nauk społecznych, w szczególności dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (jako wiodącej), a także geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz nauk o kulturze fizycznej. Posiada wiedzę o szeroko rozumianym rynku turystyki i krajoznawstwa w skali krajowej oraz międzynarodowej. Dysponuje wiedzą i umiejętnościami pozwalającymi mu uczestniczyć w działalności zawodowej w sferze turystyki i rekreacji. Z uwagi na proponowane specjalności absolwent będzie przygotowany do specyficznych wymagań wielu segmentów działalności turystycznej. Może on znaleźć zatrudnienie na wielu stanowiskach pracy wśród których można wymienić następujące:

- pilot wycieczek, rezydent biura podróży, przewodnik wycieczek,
- pracownik/menedżer biura podróży, agencji turystycznej,
- organizator międzynarodowych imprez związanych z turystyką biznesową (targi międzynarodowe, konferencje, kongresy, imprezy motywacyjne),
- menedżer krajowych i zagranicznych ośrodków turystycznych,
- pracownik w międzynarodowych organizacjach turystycznych,
- menedżer podmiotów i obiektów świadczących usługi sportowe i rekreacyjne,
- hotelarz lub menedżer sali w restauracji oraz innych obiektach świadczących usługi noclegowe i żywieniowe,
- pracownik w działach rekreacji i relaksu, np. spa&wellness,
- pracownik portów lotniczych.

W założeniu koncepcji i celów kształcenia absolwent kierunku jest również gotów do podjęcia zatrudnienia w jednostkach administracji samorządowej i rządowej (w szczególności zajmujących się opracowaniem strategii rozwoju turystyki i rekreacji oraz organizacją imprez turystycznych i rekreacyjnych), a także w punktach informacji turystycznej. Potrafi kierować rozwojem własnego przedsiębiorstwa, w tym: gastronomicznego, biura podróży, obiektu noclegowego, przedsiębiorstwa usług sportowo-rekreacyjnych (skierowanych do turystów, bądź mieszkańców), itd.

Tak przyjęte koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca), geografia społeczno-

ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej. Uwzględniają one postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały one określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W koncepcji kształcenia uwzględniono nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wynikające stąd uwarunkowania. W procesie nauczania i uczenia się na kierunku w szerokim zakresie wykorzystywany jest nowoczesny system wspomagający kształcenie, tj.: Extranet oraz platforma e-learningowa Moodle, zawierająca materiały do pracy własnej studenta, jak również platforma internetowa MS Teams, wykorzystywana do realizacji wybranych zajęć w połączeniu synchronicznym.

Obowiązujące na kierunku turystyka i rekreacja studiów I stopnia efekty uczenia się są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Efekty uczenia się zostały przyporządkowane do dziedziny nauk społecznych i dwóch dyscyplin naukowych w jej obrębie: nauki o zarządzaniu i jakości - jako dyscypliny wiodącej (56,1% ogółu punktów ECTS) oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna - jako dyscypliny uzupełniającej (25% ogółu punktów ECTS), a ponadto do drugiej dyscypliny uzupełniającej - nauki o kulturze fizycznej (18,9% ogółu punktów ECTS). Takie przypisanie kierunku do dyscyplin nastąpiło w 2021 roku na mocy Uchwały Senatu nr 104/2021 i było realizacją zalecenia poprzedniej wizytacji ZO PKA. Efekty uczenia się na rok 2022/23 przyjęto Uchwałą Senatu WSB w Poznaniu nr 175/2022 z dn. 2.08.2022 r. Efekty uczenia się na kierunku turystyka i rekreacja na studiach I stopnia obejmują 18 efektów w zakresie wiedzy, 20 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Wśród efektów uczenia się są 2 w zakresie wiedzy dotyczącej dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna i 3 w zakresie umiejętności z zakresu tej dyscypliny, co stanowi odpowiednio 11% i 15% i nie odpowiada przypisaniu kierunku do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (25%). Część efektów kierunkowych jest sformułowana w sposób bardzo ogólny, odpowiadający kilku dyscyplinom w obrębie dziedziny nauk społecznych, nie są one specyficzne dla żadnej ze wskazanych dyscyplin, raczej można je przypisać do dyscypliny ekonomia i finanse. **Rekomendowane jest** dostosowanie efektów uczenia się do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek.

Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się określonych na poziomie 6 w Polskiej Ramie Kwalifikacji (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218)). Ponadto uwzględniają aktualny stan wiedzy z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauk o kulturze fizycznej, do których został przyporządkowany kierunek turystyka i rekreacja. Jak już wspomniano w niewystarczającym zakresie uwzględniają stan wiedzy z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Efekty kierunkowe są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej związanej z obszarem turystyka i rekreacja oraz zawodowego rynku pracy. Efekty kierunkowe uwzględniają umiejętności praktyczne, w tym umiejętność organizowania różnych form turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, opracowania programu imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy, komunikowania się w języku obcym na poziomie B2, a także kompetencje społeczne niezbędne na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, w tym postawy przedsiębiorcze.

W zestawie założonych efektów uczenia się na studiach I stopnia uwzględniono m.in.: w zakresie wiedzy: wiedzę o strukturze i instytucjach rynku turystycznego i rekreacyjnego oraz zależnościach między nimi; wiedzę o uwarunkowaniach rozwoju turystyki i rekreacji, typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne w Polsce i na świecie; w zakresie umiejętności: umiejętność zastosowania wybranych elementów wiedzy teoretycznej z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, a także nauk o kulturze fizycznej w określonym obszarze funkcjonalnym organizacji w celu sformułowania i rozwiązania problemu zarządczego, w tym realizacji projektów, umiejętność analizy zjawisk zachodzących na rynku turystycznym i wykorzystywania wyników tych analiz w procesie prowadzenia działalności gospodarczej; w zakresie kompetencji społecznych: przygotowanie absolwenta do krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę przedsiębiorcy; jak i w pracy zespołowej; dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej.

Dla każdego modułu/przedmiotu zajęć opracowano efekty szczegółowe, które dotyczą odpowiednich zagadnień właściwych dla modułów/przedmiotów. Spójność i relacje między efektami modułowymi/kierunkowymi oraz charakterystykami drugiego stopnia ilustruje macierz efektów uczenia się, a także karty przedmiotów zajęć. Przyjęte dla kierunku efekty uczenia się zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz nauk o kulturze fizycznej, do których się odnoszą, jak również zasad PRK. Są czytelne i zrozumiałe.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi dla ocenianego kierunku studiów, jednakże kierunek turystyka i rekreacja został niewłaściwie przyporządkowany do dyscyplin naukowych.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin uległo zmianie, w tym także odnośnie do dyscypliny wiodącej. Wprowadzono je Uchwałą Senatu WSB w Poznaniu nr 104/2021. Została także zmieniona liczba punktów ECTS przypisanych poszczególnym dyscyplinom.	Zalecenie zrealizowane
2.	W części efektów uczenia się niewłaściwie został określony ich zakres i stopień zaawansowania wiedzy w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się (np. TiR_I_W04, TiR_I_U01).	Zakres i stopień zaawansowania efektów uczenia się z zakresu wiedzy został dopasowany do charakterystyki II stopnia efektów uczenia się dla 6 poziomu PRK (zmodyfikowane efekty uczenia się znajdują się w Uchwale Senatu WSB w Poznaniu nr 104/2021.)	Zalecenie zrealizowane
3.	Efekt uczenia się z zakresu umiejętności (TiR_I_U17) nie	Efekt uczenia się dotyczący znajomości języka obcego został	Zalecenie zrealizowane

	został określony na właściwym poziomie i biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	doprecyzowany i określony na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (efekt TiR_I_U17).	
--	---	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne ze strategią Uczelni i jej misją, a także wdrażaną polityką jakości kształcenia. Kształcenie studentów prawidłowo koresponduje z potrzebami lokalnych i regionalnych pracodawców i innych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja kształcenia właściwie lokuje się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej, do których kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja kształcenia uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Założone kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się sformułowane zostały zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej, do których kierunek został przyporządkowany. Rekomendowane jest dostosowanie efektów uczenia się do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek. Efekty uczenia się są zgodne z zakresem aktualnych wymagań rynku pracy. Zakładają one rozwijanie umiejętności zarządczych, pracy projektowej i współpracy na rynku turystycznym, komunikowania się w języku obcym oraz nabycie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej. Są możliwe do osiągnięcia oraz pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów I stopnia o profilu praktycznym na kierunku turystyka i rekreacja, realizowany w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, obowiązujący od 1.10.2022 roku, został zatwierdzony Uchwałą Senatu WSB w Poznaniu nr 175/2022 z dn. 2.08.2022 r. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku oferowane są specjalności: *turystyka międzynarodowa*, *menedżer sportu*, *zarządzanie gastronomią*

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

i dietetyka, obsługa ruchu lotniczego, hotelarstwo i gastronomia, ekoturystyka i zrównoważony rozwój, turystyka uzdrowiskowa spa&wellness, obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych Śląska. Treści programowe realizowane na kierunku turystyka i rekreacja I stopnia pokrywają zakres wyznaczony założonymi efektami uczenia się. Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscyplinach geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauk o kulturze fizycznej. Uwzględniają one aktualny dorobek praktyczny w tych dyscyplinach. Treści programowe zapewniają uzyskanie aktualnie obowiązujących efektów uczenia się.

Literatura zalecana studentom (podawana w kartach przedmiotów) jest w miarę aktualna. W podanej literaturze powszechnie brakuje pozycji w języku angielskim. **Rekomendowane jest** uaktualnienie literatury i dostosowanie jej do konieczności przygotowania absolwentów do działania na globalnym rynku turystycznym.

Program studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje ogółem 4500 godzin pracy studenta na studiach, którym przypisano 180 ECTS. Na studiach stacjonarnych w programie jest 2311 godzin kontaktowych (51,3% ogółu), a na studiach niestacjonarnych 1878 godzin kontaktowych (42%).

Uczelnia oferuje zajęcia z języka obcego w wymiarze 360 godz. na studiach I stopnia stacjonarnych (4 semestry studiów), a na studiach niestacjonarnych w ciągu 2 semestrów 32 godziny w bezpośrednim kontakcie i 58 godz. e-learningu. Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych w ramach lektoratu student uzyskuje 16 pkt ECTS. Oznacza to konieczność 375 godzin pracy własnej studenta na studiach niestacjonarnych, co jest dużym obciążeniem czasowym. Podczas spotkania z ZO PKA studenci studiów niestacjonarnych wyrażali krytyczne opinie na temat skuteczności uzyskiwania kompetencji językowych z wykorzystaniem e-learningu. **Rekomendowane jest** dostosowanie form nauczania języków obcych na studiach niestacjonarnych zapewniające osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W bieżącym semestrze na kierunku oferowane były lektoraty z języka angielskiego i hiszpańskiego. Treści programowe zawarte w kartach przedmiotów uwzględniają rozwój branżowego słownictwa i aspekty gramatyczne.

Sekwencja zajęć oraz związane z nią treści programowe są właściwie zaplanowane, począwszy od modułów podstawowych (np. *podstawy psychologii, ochrona własności intelektualnej, zarys historii architektury i sztuki, ekologia i ochrona środowiska, podstawy ekonomii, podstawy zarządzania, podstawy prawa*), poprzez kierunkowe (np. *podstawy turystyki, ekonomika turystyki i rekreacji, podstawy technologii informacyjnej i aplikacji biurowych, podstawy rekreacji, podstawy żywienia w turystyce i rekreacji, geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa, współczesne problemy w turystyce*); kończąc na przedmiotach specjalnościowych, w trakcie których przekazywana jest aktualna wiedza branżowa i kształtowane specjalistyczne umiejętności, co pozwala we właściwy sposób ukształtować sylwetkę absolwenta kierunku.

Wśród przedmiotów oferowanych na poszczególnych specjalnościach wskazać można: na specjalności *zarządzanie gastronomią i dietetyka: zarządzanie zakładem gastronomicznym, zasady zbiorowego żywienia i towaroznawstwo, kuchnie narodowe i regionalne*; na specjalności *turystyka międzynarodowa: systemy informacji i rezerwacji w turystyce, produkty turystyki międzynarodowej, prawo zobowiązań i ubezpieczeń w turystyce międzynarodowej*. Na specjalności *menedżer sportu: podstawy teorii sportu, media w strukturze marketingu sportu, międzynarodowe organizacje sportowe*; na specjalności *obsługa ruchu lotniczego: rynek lotniczy, obsługa pasażerska w porcie lotniczym, bezpieczeństwo w transporcie lotniczym, etykieta i komunikacja w obsłudze lotniczej*; na

specjalności *hotelarstwo: obsługa gościa hotelowego, marketing usług hotelarskich, międzynarodowe systemy i sieci hotelarskie, usługi hotelarskie*; na specjalności *turystyka uzdrowiskowa spa&wellness: rynek usług turystyki zdrowotnej, spa i wellness, analiza danych i podejmowanie decyzji w zarządzaniu ośrodkami spa i wellness, marketing usług turystyki uzdrowiskowej, spa i wellness*; na specjalności *obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek: techniki obsługi ruchu turystycznego, pilotaż imprez i przewodnictwo turystyczne, promocja i informacja turystyczna, systemy rezerwacji w turystyce i podróżach*.

Poszczególne formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria) umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Czas trwania studiów (6 semestrów), liczba koniecznych do uzyskania punktów ECTS (180) i związany z tym nakład pracy studentów (4500 godzin) zostały oszacowane poprawnie. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych wynosi 90 ECTS (50% ogółu punktów), a na studiach niestacjonarnych 72 pkt ECTS (40% ogółu punktów). Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (odpowiednio 51% i 42%) jest zgodna z wymaganiami. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi zarówno na stacjonarnych, jak i niestacjonarnych studiach 96 (realizacja 53% wszystkich punktów ECTS). Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne (ćwiczenia, konwersatoria i seminaria) wynosi 94,3 pkt ECTS (52% ogółu punktów) na studiach stacjonarnych i 91,4 pkt ECTS (51% ogółu punktów) na studiach niestacjonarnych. Powyższe wskaźniki są zgodne z wymaganiami.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych wynosi 4 i uzyskiwana jest na zajęciach: *zarys historii architektury i sztuki*. **Rekomendowane jest** uzupełnienie brakującego 1 pkt ECTS wymaganego w ramach przedmiotu/ów reprezentującego/cych dziedzinę nauk humanistycznych.

W roku akademickim 2022/2023 realizacja procesu kształcenia ma formę hybrydową, tj. wykłady i niektóre konwersatoria prowadzone są z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy MS Teams, w trybie zajęć synchronicznych. W bieżącym semestrze na studiach stacjonarnych realizowanych jest 210 godzin wykładów i 135 godzin seminariów w trybie online, a na studiach niestacjonarnych: 354 godzin wykładów, 72 godzin ćwiczeń, 96 godzin języków obcych i 225 godzin seminariów realizowanych jest online.

Przewidziane w programie studiów metody dydaktyczne są różnorodne oraz zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się, stymulując ich do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Wykłady prowadzone są z wykorzystaniem technik audiowizualnych, sposobem podawczym, problemowym, dyskusyjnym, konwersatoryjnym. Wśród wykorzystywanych metod kształtujących umiejętności praktyczne wymienić należy przede wszystkim: studia przypadków, a także rozwiązywanie zadań problemowych i przykładów liczbowych, gra symulacyjna Revas, projekty indywidualne i zespołowe, analizę i interpretację tekstów źródłowych, dyskusję. Metody stosowane w nauczaniu języka obcego przyjmują następujące formy: praca w parach i w grupach, dyskusje, symulacje, odgrywanie ról, ćwiczenia pisemne, prezentacje, praca pod kierunkiem lektora z tekstem, praca w ramach e-learningu z materiałem audio, case studies. Są one dostosowane do odpowiedniego poziomu kształcenia językowego.

Na wybranych zajęciach wykorzystywane jest specjalistyczne oprogramowanie komputerowe. Dla przykładu: gra Revas - Branżowe symulacje biznesowe jest wykorzystywana na zajęciach: *gry biznesowe*, a Amadeus na przedmiotach w ramach specjalności *obsługa ruchu lotniczego*. Na przedmiotach w ramach specjalności *hotelarstwo i gastronomia* wykorzystuje się program KW Hotel. Wykorzystanie technik informacyjno-komunikacyjnych – wskazywane w kartach przedmiotów - jak na kierunku o profilu praktycznym nie jest duże i **rekomendowane jest** ich zwiększenie, przygotowując w ten sposób studentów do działalności zawodowej.

Wykorzystanie technik kształcenia na odległość jest dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych, umożliwia aktywność studencką poprzez, np. udostępnianie pulpitu, zaś w przypadku kształtowania umiejętności praktycznych jest wykorzystywane pomocniczo.

Stosowane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku metody umożliwiają dostosowanie procesu kształcenia i uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przykładem jest przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych uwzględniających również kształcenie zdalne oraz pracę indywidualną, a także dostosowanie tempa zajęć do możliwości studenta. Zgodnie z Regulaminem możliwe jest realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. W szczególnych przypadkach student może otrzymać prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), umożliwiającej indywidualny sposób realizacji i rozliczania programu studiów w danym roku akademickim, niezależnie czy jest to forma kształcenia zdalnego, czy z bezpośrednim udziałem studenta i nauczyciela akademickiego.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są opisane w sylabusie i są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe zdefiniowane są w sylabusie i programie praktyk. Podstawą organizacji praktyk zawodowych jest modułowy program praktyk zawodowych, który definiuje moduły obowiązkowe, jak np. organizacja podmiotu praktykodawcy oraz moduły do wyboru, z których student jest zobowiązany wybrać/zrealizować przynajmniej trzy, np.: *turystyka zagraniczna przyjazdowa, finansowanie sportu, marketing usług*. Wybór modułów zależy od specjalności i miejsca praktyk. Tak przygotowane programy praktyk są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami.

Na studiach I stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych, praktyka realizowana jest w wymiarze 6 miesięcy (960 godzin), a przypisano jej 40 punktów ECTS. Praktyki mogą być realizowane między II a VI semestrem i mogą być realizowane w częściach i w różnych podmiotach. Rozliczenie praktyki następuje na dwóch ostatnich semestrach studiów, co jest uwzględnione w planie studiów oraz w Regulaminie Praktyk. Studenci systemu niestacjonarnego realizują praktyki w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

Praktyki na kierunku turystyka i rekreacja mogą odbywać się m.in.: w przedsiębiorstwach świadczących usługi z zakresu obsługi ruchu turystycznego (np. biurach podróży, hotelach i innych obiektach noclegowych, przedsiębiorstwach transportu turystycznego, lotniskach), w przedsiębiorstwach usług uzdrowiskowych i rekreacyjnych (np. sanatoriach, SPA), w jednostkach administracji publicznej i jednostkach samorządowych związanych z turystyką lub rekreacją (np. centrach informacji turystycznej, samorządach) oraz w instytucjach i organizacjach branżowych, zajmujących się upowszechnianiem i organizacją turystyki (np. Śląska Izba Turystyki, Polska Izba Turystyki), w obiektach sportowo-rekreacyjnych oraz obiektach gastronomicznych.

Kluczowym dokumentem, dokumentującym przebieg praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, jest dzienniczek praktyk, w którym praktykant opisuje wykonywane czynności i czas przeznaczony na ich realizację dokumentując zgodność realizowanych zadań z ustalonym programem praktyk. Inne ważne dokumenty dokumentujące praktyki to:

- Deklaracja praktyk o przyjęcie studenta na praktyki wraz z arkuszem kwalifikacji miejsca praktyk i programem praktyk, w którym zaznaczone są moduły możliwe do realizacji w trakcie praktyk oraz efekty uczenia się, które student może uzyskać podczas praktyk; praktykodawca jest w ten sposób weryfikowany i akceptowany;
- Skierowanie na praktykę wystawione po zatwierdzeniu miejsca praktyk;
- Porozumienie trójstronne wraz z programem praktyk, w którym zaznaczone są moduły do realizacji w trakcie praktyk oraz efekty uczenia się, które student uzyska podczas praktyk;
- Zaświadczenie o odbyciu praktyk, w którym praktykodawca potwierdza osiągnięcie (lub nie) założonych efektów uczenia się i wystawia pisemną opinię o praktykancie oraz ocenę praktyk;
- Sprawozdanie z praktyki, w tym ankieta na temat praktykodawcy;
- Karta zaliczenia praktyki.

Studenci pozostają pod opieką wyznaczonego wcześniej opiekuna praktyk ze strony praktykodawcy, którego zadaniem jest czuwanie nad prawidłowością przebiegu praktyki pod kątem merytorycznym i organizacyjnym. Zaproponowany opiekun praktyk jest oceniany pod względem wykształcenia, doświadczenia zawodowego i doświadczenia w pracy ze studentami. Opiekun praktyk nadzoruje przebieg praktyki w oparciu o program praktyk, w którym zawarte są efekty uczenia się właściwe dla kierunku i zadeklarowane przez praktykodawcę oraz potwierdzone w porozumieniu o realizację praktyk. Po zakończeniu praktyki opiekun ze strony przyjmującej firmy wystawia praktykantowi zaświadczenie o jej odbyciu, w którym potwierdza osiągnięcie przez praktykanta efektów uczenia się oraz przedstawia ogólną ocenę o praktykancie.

Warunkiem zaliczenia praktyk jest odbycie praktyk w ustalonym terminie, wykonanie działań przewidzianych w programie praktyk potwierdzone w dzienniczku praktyk i osiągnięcie efektów uczenia się potwierdzone w zaświadczeniu, złożenie do Biura Karier i Praktyk następującej dokumentacji:

- podpisanego porozumienia w sprawie organizacji praktyk zawodowych;
- dziennika praktyk, potwierdzonego przez opiekuna praktyk;
- zaświadczenia o ukończeniu praktyk wystawiane przez praktykodawcę, który zawiera ocenę uzyskania efektów uczenia się;
- sprawozdania z praktyk, w tym ankietę na temat praktykodawcy.

Praktykę zalicza opiekun merytoryczny praktyk (na ocenianym kierunku jest to menedżer kierunku). Opiekun merytoryczny na podstawie dzienniczka praktyk, zaświadczeniu o odbyciu praktyk i sprawozdania z praktyk weryfikuje, czy student zrealizował praktyki zgodnie z programem i czy osiągnął zakładane efekty uczenia się i na tej podstawie rekomenduje zaliczenie praktyki. Biuro Karier ocenia złożoną dokumentację pod względem formalnym. **Zespół oceniający rekomenduje** aby ocena osiągnięcia efektów uczenia się obejmowała także bezpośrednią rozmowę ze studentem (każdym lub według zdefiniowanej próby). Pozwoli to lepiej ocenić jakość uzyskanych efektów uczenia się i pozyskać bezpośrednią informację zwrotną o jakości procesu praktyk i / lub praktykodawcy.

Na pisemny wniosek studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, gdy staż pracy wynosi minimum 6 miesięcy. Załącznikami

do podania o częściowe albo całkowite zaliczenie praktyk jest dokumentacja potwierdzająca doświadczenie zawodowe potwierdzone przez pracodawcę wraz z efektami uczenia się. O wymiarze zaliczenia praktyki decyduje opiekun merytoryczny praktyk z ramienia Uczelni. Przy ustalaniu wymiaru praktyk brany jest pod uwagę staż pracy oraz zgodność wykonywanych obowiązków zawodowych z kierunkiem lub specjalnością studiów.

Opiekunem praktyk na kierunku jest menadżer kierunku. Opiekun posiada szerokie doświadczenie w biznesie, które zdobył pracując w sektorach hotelarskim i gastronomicznym. Do zadań opiekuna praktyk należy przede wszystkim:

- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad przebiegiem praktyk,
- opracowywanie założeń merytorycznych w programie praktyk i ich aktualizowanie,
- współudział z przedstawicielami Biura Karier i Praktyk w spotkaniach organizacyjnych dot. praktyk dla studentów,
- współudział w reagowaniu na sytuacje kryzysowe związane z organizacją praktyk oraz ich monitorowanie,
- weryfikacja i zatwierdzanie zaproponowanych przez studentów miejsc praktyk,
- weryfikacja stopnia realizacji programu oraz terminów praktyk,
- po zrealizowanej praktyce weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe od strony organizacyjnej wspiera Biuro Karier i Praktyk – wyznaczony pracownik Administrator Praktyk. Biuro Karier i Praktyk wspiera studentów w organizacji praktyk zawodowych począwszy od udzielenia informacji o obowiązku odbycia praktyk na spotkaniach organizacyjnych, poprzez pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk, nadzór nad przebiegiem i zebranie dokumentów po zakończonej praktyce. Biuro posiada również bazę potencjalnych miejsc odbywania praktyk, z której studenci mogą skorzystać.

Obowiązki opiekuna i administratora praktyk są zdefiniowane w zarządzeniu Dziekana. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk wzięwszy pod uwagę zakres obowiązków, liczbę studentów realizujących praktyki w danym roku akademickim oraz znaczące wsparcie organizacyjne ze strony Biura Karier i Praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które jednak są rozproszone w różnych dokumentach. Kluczowym dokumentem jest Regulamin praktyk, który reguluje organizację praktyk i tryb zaliczania. Dokumentami uzupełniającymi, które regulują organizację praktyk i nadzór nad ich realizacją są zarządzenie Dziekana definiujące obowiązki osób odpowiedzialnych za organizację i nadzór nad praktykami, w tym opiekunów ze strony praktykodawcy, zarządzenie Dziekana w sprawie aktualizacji procedury organizacji i dokumentowania praktyk zawodowych, program praktyk zawodowych na kierunku, sylabus praktyk, formularz akceptacji miejsca praktyk.

Baza, z której mogą korzystać studenci Wydziału przy wyborze miejsca odbywania praktyki, zawiera obecnie ponad 100 przedsiębiorstw świadczących usługi turystyczne. Uczelnia tym samym gwarantuje realizację praktyk studenckich wszystkim studentom kierunku turystyka i rekreacja. Potencjalnymi miejscami odbywania praktyk są m.in.: Śląska Izba Turystyki, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystki, Novotel Katowice Centrum, Akademia Rainbow, Travelplanet, Biuro Podróży ITAKA, Biuro

Podróży Geotour, Biuro Podróży Sun Travel, Biuro Podróży Zatur, Biuro Turystyki Jaworzyna Tour, Hotel Diament, Hotel Arsenal Palace, Biuro Podróży Triada, Biuro Turystyczne Orbal, Klub Sportowy Ruch Chorzów, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Student może wybrać miejsce z bazy BKiP lub wskazać własną propozycję miejsca praktyk. Jednakże każdorazowo opiekun merytoryczny praktyk z ramienia Uczelni akceptuje zaproponowane miejsce praktyk w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe umieszczone w Formularzu akceptacji miejsca praktyk. Formularz zawiera dane podstawowe o firmie oraz 8 kryteriów w ocenie których praktykodawca może uzyskać maksymalnie 16 punktów (0-2 pkt. za kryterium). Ocena do 5 punktów dyskwalifikuje firmę jako pracodawcę. Kryteria obejmują:

1. Czy zakład był wcześniej wybierany jako miejsce praktyk studenckich;
2. Wykształcenie opiekuna praktyk;
3. Staż pracy opiekuna praktyk;
4. Doświadczenie opiekuna praktyk w pracy ze studentami;
5. Czy charakter i zakres przewidzianych zadań umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się;
6. Czy praktykodawca zapewnia studentowi stanowisko pracy;
7. Czy praktykanci mają możliwość spożycia posiłku w miejscu praktyk;
8. Czy w miejscu praktyk realizowane są szkolenia, w których studenci mogą brać udział.

Zastosowanie powyższych kryteriów pozwala w sposób obiektywny ocenić proponowane miejsce praktyk i wybrać miejsce odpowiednie dla studenta. Zgodnie z zaleceniami zespołu oceniającego PKA z 2021 r., dotyczącymi prowadzenia przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, została zaktualizowana Procedura Programu Partnerstwa Biznesowego zgodnie z Zarządzeniem nr 7/2021 Dziekana Wydziału z kwietnia 2021 r. W ramach nowelizacji w/w dokumentów wprowadzono okresową ocenę organizacji praktyk zawodowych, która obejmuje:

- a. Ocenę zrealizowanych praktyk zawodowych (w tym zwrócenie szczególnej uwagi na praktyki zdalne, alternatywne formy praktyk, obcojęzyczne) na podstawie dokumentacji praktyk;
- b. Ocenę programów praktyk i efektów uczenia się zaopiniowaną przez praktykodawców - na końcu programu praktyk pozostaje pusta rubryka na dopisanie modułów nie zawartych w programie, a ważnych z punktu widzenia pracodawcy;
- c. Konkurs Praktyka Roku - wyłonienie firmy/organizacji, która z punktu widzenia studentów realizuje najatrakcyjniejsze praktyki; studenci oceniają praktykodawców w 9 kategoriach, biorąc pod uwagę m.in.: dopasowanie praktyk do specjalności i kierunku studiów, dbałość o realizację zgodną z wcześniej ustalonym programem, zdobytą wiedzę i umiejętności oraz czy zrealizowana praktyka spełniała ich oczekiwania. Najlepiej ocenieni praktykodawcy stanowią wzorzec i punkt odniesienia do oceny innych praktykodawców i całego systemu praktyk.

Po zakończonych praktykach studenci wypełniają ankietę oceniającą miejsce praktyki. W przypadku negatywnej oceny miejsca praktyk przez studentów Uczelni podejmuje mediację i próbę wyjaśnienia zaistniałej sytuacji z praktykodawcą, w ostateczności rezygnuje ze współpracy z daną organizacją w obszarze praktyk.

Badany jest również poziom satysfakcji studentów z obsługi i wsparcia pracowników Biura Karier i Praktyk w procesie organizacji praktyk zawodowych w ramach Badania Atrybutów Marki.

Program praktyk, osoby wspierające realizację praktyk z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie,

dokonywanej z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Sposób organizacji procesu nauczania i uczenia się na studiach stacjonarnych, w tym rozplanowanie zajęć, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studenta w zajęciach i samodzielne uczenie się. Natomiast na studiach niestacjonarnych zdarzają się bloki od godziny 8 rano do godziny 20, tylko z 15 minutowymi przerwami. Na spotkaniu z ZO PKA studenci oceniali, że ich percepcja po 10 godzinach jest ograniczona. W ramach uwzględniania zasad higieny pracy **rekomenduje się** skrócenie czasu trwania bloków.

Grupy zajęciowe – ćwiczeniowe liczą maksymalnie 30 osób, co pozwala na efektywną pracę ze wszystkimi studentami w trakcie zajęć, grupy w ramach zajęć językowych oraz specjalnościowe liczą maksymalnie 20 osób, natomiast grupy seminaryjne liczą max. 18 studentów. W harmonogramie realizacji programu studiów zaplanowano czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się (egzamin i zaliczenia poszczególnych przedmiotów, przygotowanie do egzaminu dyplomowego), co umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Nakład pracy studenta został oszacowany nieprawidłowo w stosunku do punktów ECTS, w zależności od przedmiotu nakład pracy studenta oscyluje pomiędzy 10h a nawet 45h na 1 pkt ECTS, co jest niezgodne z przepisami.	Zgodnie z zaleceniami ZO PKA dokonano ponownego oszacowania nakładu pracy studenta w oparciu o przypisane punkty ECTS. W tym celu zostało przyjęte Zarządzenie Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dn. 21.05.2021 r. w sprawie systemu przypisywania punktów ECTS. Określa się w nim sztywne zasady przypisywania pkt ECTS poszczególnym przedmiotom (1 pkt = 25 godzin) z dokładnością do 0,1 pkt, a także sposób podziału punktów na poszczególne formy pracy studenta.	Zalecenie zrealizowane
2.	Nakład pracy studenta mierzony liczbą pkt ECTS nie jest tożsamy na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych mimo takich samych efektów uczenia się.	Zgodnie z zaleceniami ZO PKA, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia został ujednolicony nakład pracy studenta, liczony według pkt ECTS. W obu wypadkach wynosi on teraz 180 pkt.	Zalecenie zrealizowane

3.	Karty zajęć, które przedstawiają treści programowe zawierają większość informacji, kluczowych dla oceny programu studiów, nie mniej brak jest w nich określenia liczby godzin dedykowanej poszczególnym zajęciom – poza godzinami w bezpośrednim kontakcie.	Wszystkie karty przedmiotów, począwszy od roku akademickiego 2021/22, zawierają szczegółowe określenie wymiaru godzin pracy dedykowanej poszczególnym zajęciom, w tym także pracy własnej studenta (z podziałem na poszczególne aktywności).	Zalecenie zrealizowane
4.	W przypadku uruchamiania tylko jednej specjalności Uczelnia nie zapewnia studentom wyboru zajęć, którym przypisano pkt ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby pkt ECTS, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.	Na kierunku turystyka i rekreacja spełniony został warunek uwzględnienia w planie studiów przedmiotów do wyborów – wynosi on obecnie aż 53,3% - 96 pkt ECTS. Do przedmiotów wybieralnych zalicza się: język obcy, wszystkie przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe oraz praktykę. Studenci mogą wybierać także formę realizacji 2-semesteralnych zajęć z W-F (zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych), ale temu przedmiotowi, zgodnie z prawem, nie przypisano punktów ECTS.	Zalecenie zrealizowane
5.	Praktyki zawodowe mogą być zaliczane na podstawie doświadczenia zawodowego, co jest sprzeczne z przepisami prawa i sprzeczność ta jest udokumentowana w analizie przedstawionej w stanowisku PKA nr 4/2020.	W styczniu 2023 roku dokonano zmiany ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2023 poz. 742), zgodnie z którą można zaliczać praktyki zawodowe na podstawie doświadczenia zawodowego, o ile zapewniona jest zgodność założonymi efektami uczenia się.	Zalecenie nieaktualne

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku turystyka i rekreacja, studiach I stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości oraz w dyscyplinach dodatkowych – geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej, do których został przypisany kierunek turystyka i rekreacja. Treści programowe są zgodne z aktualnymi potrzebami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Treści programowe uwzględniają niezbędny zakres kształcenia w zakresie języków obcych. W ramach przedmiotów humanistycznych uzyskuje się tylko 4 pkt ECTS i rekomendowane jest uzupełnienie deficytu 1 pkt ECTS. Zakres zajęć do wyboru pozwala na elastyczne kształtowanie ścieżki studiowania. Wymiar zajęć kształtujących

umiejętności praktyczne jest właściwy. Zakres korzystania z oprogramowania komputerowego przygotowujące do działania na zawodowym rynku pracy jest wystarczający, choć rekomendowane jest jego poszerzenie.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej zgodnie z wymaganiami rynku pracy właściwego dla kierunku. Metody z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość są wykorzystywane w zakresie zgodnym z obowiązującymi regulacjami. Metody kształcenia są dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są opisane w sylabusie i są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk zgodny z wymaganiami i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o zdefiniowane kryteria. System praktyk podlega systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów.

Sposób organizacji procesu nauczania i uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, w tym rozplanowanie zajęć, jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studenta w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Szczegółowe zasady, warunki oraz tryb postępowania w procesie rekrutacji na kierunek turystyka i rekreacja, studia I stopnia prowadzone w Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu, reguluje Uchwała nr 112/2022 Senatu WSB w Poznaniu z dn. 5.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024 w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.

Przyjęcie na studia następuje przez: rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się lub przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Na studia przyjmowani są obywatele polscy, a także kandydaci będący cudzoziemcami. Kandydaci muszą złożyć komplet wymaganych dokumentów. Zgodnie z zapisami ww. uchwały, w przypadku rekrutacji na bieżący rok akademicki, warunkiem przyjmowania kandydatów z Polski na studia I stopnia były pozytywne wyniki egzaminów maturalnych, cudzoziemcy musieli przedstawić zalegalizowane lub opatrzone apostille świadectwo wraz z tłumaczeniem na język polski oraz dokument potwierdzający znajomość języka polskiego.

Wdrożony proces rekrutacji gwarantuje bezstronność zasad i procedur rekrutacji, omawia również ogólne i szczegółowe kryteria postępowania kwalifikacyjnego, zapewniające równe szanse dla kandydatów na studia. Uczelnia przekazuje kandydatom informacje o wymaganiach sprzętowych związanych z prowadzeniem zajęć w trybie zdalnym. Sformułowane warunki są przejrzyste i bezstronne, natomiast nie są selektywne.

O przyjęcie na kierunek turystyka i rekreacja mogą ubiegać się także kandydaci, którzy studiowali na takim samym lub o zbliżonym programie studiów i chcieliby uzyskać przeniesienie swoich osiągnięć. Poprzez system punktów ECTS możliwe jest także zaliczenie odpowiednich zajęć, które student odbył na uczelni zagranicznej. Kwestie szczegółowe reguluje Regulamin studiów.

Kwestię zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje zarządzenie Dziekana WSB w Chorzowie nr 7/2021 z dn. 14.06.2021 r. w sprawie potwierdzania efektów uczenia się na podstawie doświadczenia zawodowego. Za przeprowadzenie procedury potwierdzania efektów uczenia się odpowiada komisja, powoływana każdorazowo przez Dziekana. Przewodniczącym komisji jest menedżer kierunku, na który aplikuje kandydat, w tym wypadku kierunku turystyka i rekreacja. Przewodniczący wyznacza dwóch członków komisji spośród wykładowców kierunku. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% pkt ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się na podstawie doświadczenia zawodowego jest wieloetapowa. W celu wszczęcia procedury, student zobowiązany jest do zapisania się na I semestr studiów i uiszczenia opłaty. Następnie kandydat składa wniosek, do którego załącza szczegółowy wykaz, w którym wskazuje efekty uczenia się o jakich potwierdzenie wnosi oraz zajęcia, których one dotyczą. Do wniosku załącza również dokumenty, które mogą potwierdzić osiągnięcie przez niego wymienionych efektów uczenia się takie, jak: świadectwa, dyplomy, certyfikaty oraz inne dokumenty mogące potwierdzać doświadczenie zawodowe. Dokumenty te są następnie przekazywane Komisji, która dokonuje weryfikacji wniosku. Komisja może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych wyjaśnień lub egzaminu sprawdzającego wiedzę, umiejętności i kompetencje wnioskującego. W wyniku przeprowadzonej procedury komisja przedstawia Dziekanowi uchwałę wraz z rekomendacją,

ostateczną decyzję podejmuje Dziekan, od decyzji odmownej Dziekana student może odwołać się do Rektora, decyzja Rektora jest ostateczna. Na kierunku turystyka i rekreacja powyższa procedura nie była dotychczas stosowana.

Weryfikacja efektów uczenia się, założonych na poszczególnych etapach kształcenia, odbywa się w ramach zaliczeń i egzaminów przewidzianych w programie studiów, w tym zaliczenia praktyk zawodowych, podczas seminarium dyplomowego i przygotowania pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego. Wśród szczegółowych metod weryfikacji efektów uczenia się, stosowanych na poziomie poszczególnych zajęć, wymienić należy: kolokwium, przygotowanie projektu, referatu lub prezentacji, rozwiązywanie zadań, ocenę umiejętności praktycznych w trakcie korzystania z oprogramowania właściwego dla kierunku turystyka i rekreacja, takiego jak np.: KW Hotel, Amadeus, ocenę zaangażowania studenta w dyskusji. W przypadku języka obcego weryfikacja efektów uczenia się uwzględnia odpowiednie wymagania. W szczególności stosowana jest metoda sprawdzania i oceniania w formie testu, eseju/referatu, tłumaczenia tekstu.

Metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów, a także dostosowanie metod i organizacji sprawdzania efektów do szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, np. rozwiązywanie quizów i zadań na platformie Moodle, dostosowując niezbędny czas i termin do potrzeb studentów, wydłużenie czasu realizacji prac pisemnych w trybie stacjonarnym w sytuacji zgłaszania takich potrzeb. Studenci na bieżąco informowani są o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się poprzez system ocen prac etapowych, których wynik ogłaszany jest nie później niż w ciągu 7 dni od daty zaliczenia. Zasady związane z oceną efektów uczenia się stanowią również element Regulaminu Studiów, w którym określono prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia, w tym uprawnienia odwoławcze oraz sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją oceny osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zapisane regulacje sprzyjają zapewnieniu bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen.

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych modułów/przedmiotów określone są w Kartach przedmiotów, a nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do ich monitorowania. Z uwagi na pandemię COVID-19 od 2019/2020 sposób weryfikacji efektów uczenia się dostosowany został do możliwości wynikających z kształcenia w formie zdalnej. W roku 2022/2023 część zaliczeń realizowana jest nadal w formie zdalnej.

Na proces dyplomowania składa się realizacja proseminarium (IV semestr) oraz seminarium dyplomowego (V i VI semestr), przygotowanie pracy licencjackiej oraz egzamin dyplomowy. Praca dyplomowa realizowana może być w formie zespołowego projektu dyplomowego. Uczelnia podkreśla efekty społeczne uzyskiwane w trakcie pracy zespołowej. Grupa projektowa liczy 2 lub 3 osoby, projekt może być pisany także samodzielnie (decyzję podejmuje promotor). Seminarium dyplomowe kończy się w poszczególnych semestrach indywidualną oceną każdego studenta, uwzględniającą jego pracę w ramach zespołu projektowego, a w szczególności: terminowość realizacji powierzonych zadań z harmonogramu zadań, obecność i aktywność na spotkaniach grup projektowych z promotorem, wkład pracy i zaangażowanie, odpowiedzialność i etykę pracy studenta. W zależności od liczby uczestników projektu dyplomowego obowiązuje określona, zalecana liczba stron pracy dyplomowej. W celu możliwości pełnej weryfikacji efektów uczenia przez poszczególnych członków zespołu określone są zarówno zasady podziału zadań między członków zespołu (konieczność realizacji

kluczowych etapów pracy przez każdą osobę), jak i dokumentowania wkładu własnego w ramach sprawozdania/harmonogramu stanowiącego załącznik do pracy dyplomowej. ZO PKA, przeglądając losowo wybrane prace, miał wgląd w takie załączniki. Przyjęte procedury umożliwiają indywidualizację oceny osiągnięcia efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania, ale wymaga to bardzo dużego zaangażowania promotora.

Proces dyplomowania weryfikuje zdobytą przez studenta wiedzę oraz umiejętności jej wykorzystania do rozwiązywania problemu praktycznego z zakresu turystyki i rekreacji oraz związanego z zakresem efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku. Zgodnie z założeniem przyjętym w programie studiów, prace licencjackie na ocenianym kierunku mają mieć charakter prac praktycznych, zawierających zastosowanie właściwego aparatu analitycznego do rozwiązywania problemów występujących w rzeczywistych organizacjach. Prace dyplomowe realizowane są pod opieką promotorów posiadających co najmniej stopień doktora. Na studiach I stopnia od dyplomanta oczekuje się opanowania poprawnej, zgodnej z obowiązującymi zasadami dyplomowania, techniki pisania prac dyplomowych oraz wykazania się znajomością literatury przedmiotu. Każda praca dyplomowa podlega analizie w ramach ogólnopolskiego JSA.

Przeprowadzona przez ZO PKA analiza losowo wybranych prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że tematyka prac licencjackich, realizowanych na ocenianym kierunku, mieści się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej. Większość prac licencjackich spełniała wymogi stawiane pracom licencjackim na kierunku turystyka i rekreacja o profilu praktycznym. Ich poziom był zróżnicowany, co zazwyczaj znajdowało odzwierciedlenie w ocenach wystawionych przez promotora i recenzenta, choć zdarzały się oceny zawyżone. Jednakże, zdarzały się pojedyncze prace, realizowane w zespole 4 osobowym, gdzie część teoretyczna nie była powiązana z empiryczną, opis metodyki był nieoprawny, część empiryczna była na bardzo słabym poziomie i nie zawierała praktycznych wniosków, literatura była przestarzała, a strona formalna niepoprawna (np. tylko dwa rozdziały pracy). **ZO PKA rekomenduje** kontynuację działań mających na celu podnoszenie jakości prac licencjackich, w tym rozwiązywanie w nich praktycznego problemu, zachowania spójności części teoretycznej i empirycznej pracy, stosowanie aktualnej literatury przedmiotu, w tym wybranych pozycji w języku obcym.

Analiza wybranych losowo prac etapowych pozwoliła na stwierdzenie, że poruszane zagadnienia były zasadniczo zgodne z sylabusem zajęć, zaś poziom trudności był adekwatny do poziomu studiów, choć stwierdzono także przypadki zbyt niskiego poziomu trudności. Ponadto, w pracach prezentowano stare dane empiryczne, np. z lat 2007-2011, a nawet 2004-2007. Nie stwierdzono korzystania z oprogramowania specjalistycznego, które potwierdzałyby praktyczne umiejętności studentów. Struktura ocen zazwyczaj właściwie odzwierciedlała zarówno stopień trudności, jak i poziom weryfikowanych efektów.

Lektorat języka obcego kończy się egzaminem na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.

Prace dyplomowe, podobnie jak prace etapowe, uwzględniają efekty uczenia się osiągnięte przez studenta i zostały dostosowane do odpowiedniego poziomu oraz profilu studiów. Generalnie uwzględniają one wymogi praktyki gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy. Uczelnia monitoruje sytuację absolwentów na rynku pracy. Studenci ocenianego kierunku nie uczestniczyli w przygotowaniu fachowych publikacji ani żadnych projektach branżowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zmiana procedur dotyczących przygotowania zespołowych prac dyplomowych, aby umożliwiły indywidualną ocenę każdego studenta i weryfikację końcowych efektów uczenia się.	W ramach obecnie obowiązujących zasad procesu dyplomowania (Zarządzenia Dziekana WZ w Chorzowie nr: 16/2021, 17/2021 oraz 18/2022) wprowadzone zostały zmiany zwiększające efektywność istniejących już wcześniej możliwości różnicowania ocen pomiędzy członków zespołu projektowego na studiach I st. Do dotychczasowych regulacji (dających m.in. możliwość zróżnicowania oceny za seminaρια dyplomowe w ramach każdego semestru, zróżnicowania oceny wystawianej za ukończony projekt dyplomowy oraz indywidualne ocenianie w trakcie egzaminu dyplomowego) wprowadzono następujące zmiany: zmodyfikowano zasady pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych wprowadzając konieczność (a nie tylko możliwość) różnicowania ocen przez promotorów dla poszczególnych studentów zespołu projektowego wraz z obowiązkowym uzasadnieniem (nie wyklucza to jednak możliwości wystawiania takich samych ocen, jeżeli takie jest uzasadnienie na podstawie porównywalnego nakładu pracy); zmodyfikowano i uszczegółowiono obowiązujący wzór sprawozdania z realizacji projektu w celu jednoznacznej identyfikacji zakresu działań podejmowanych przez członków zespołu; zmniejszono liczbę osób w zespołach projektowych z 3-4 na 2-3 oraz rozszerzono możliwość pisania indywidualnego. Równocześnie	Zalecenie zrealizowane

		<p>wprowadzono wytyczne dotyczące obszerności prac projektowych w zależności od liczby członków zespołu, rozbudowano system szkoleń dla promotorów i recenzentów, w ramach których szczególny nacisk położono na konieczność indywidualizacji oceny poszczególnych członków zespołu projektowego zarówno podczas seminarium dyplomowego, jak również przy ocenie końcowej projektu dyplomowego. Obok dotychczasowego uwzględniania owej kwestii m.in. w corocznym poradniku „ABC Wykładowcy” oraz w ramach spotkań zakładów dydaktycznych, realizowane są coroczne szkolenia dla promotorów (ostatnie odbyło się 30.11.2022) oraz indywidualne spotkania z nowymi promotorami. Jako przykład skuteczności podejmowanych działań podać można fakt, że w trakcie wspomnianego listopadowego szkolenia uczestnicy w ramach przeprowadzonej ewaluacji na pytanie dotyczące posiadanej wiedzy na temat reguł procesu dyplomowania na WZ w Chorzowie wskazali średnią wartość 4,2 (w skali 1-5), a w badaniu z poprzedniego roku wynosiła ona jedynie 3,8. Podkreślić należy, że procedury te zaczęły obowiązywać począwszy od studentów rozpoczynających seminarium dyplomowe od r. a. 2021/22, a więc finalizujących prace dyplomowe dopiero w semestrze zimowym r. a. 2022/23.</p>	
2.	<p>Opracowanie i wdrożenie zasad dotyczących dopuszczania do obrony i obrony prac dyplomowych, w tym wymagań jakościowych dla zespołowych prac dyplomowych.</p>	<p>W ramach obecnie obowiązujących zasad procesu dyplomowania (Zarządzenia Dziekana WZ w Chorzowie nr 16/2021, 17/2021 oraz 18/2022) wprowadzone zostały zmiany zwiększające efektywności istniejących już wcześniej możliwości weryfikacji efektów uczenia na zakończenie studiów. Do dotychczasowych procedur wprowadzono następujące zmiany:</p>	<p>Zalecenie zrealizowane</p>

		<p>wprowadzono obowiązek opracowywania przez studentów harmonogramu realizacji projektu w każdym semestrze seminarium (a nie jedynie w ramach ostatniego semestru). Tym samym indywidualna ocena studenta z każdego semestru seminarium ma oparcie na powyższej dokumentacji i wystawiana jest na podstawie: a) terminowości realizacji zadań przez poszczególnych studentów, b) obecności i aktywności podczas spotkań seminaryjnych, c) wkładu pracy i zaangażowania studenta, d) informacji zawartych w harmonogramie realizacji projektu przez konkretnych studentów w danym semestrze; zmodyfikowano i uszczegółwiono obowiązujący wzór końcowego sprawozdania z realizacji projektu, z którego dokładnie wynika, które fragmenty i zadania oraz w jakim zakresie realizowali poszczególni członkowie zespołu projektowego (m.in. określenie niezbędnych elementów wykazywanych w harmonogramie); zmodyfikowano wytyczne pisania prac dyplomowych poprzez wprowadzenie podwyższonych wymagań dotyczących objętości prac dyplomowych uzależnionych od (równocześnie zmniejszonej) liczebności zespołu projektowego ze wskazaniem przede wszystkim na część praktyczną uwzględniając pogłębione i poszerzone badania; zmodyfikowano procedury związane z egzaminem dyplomowym i obroną projektu dyplomowego wprowadzając konieczność udzielenia przez każdego studenta odpowiedzi na dwa wylosowane spośród pięćdziesięciu pytania kierunkowe oraz na dwa pytania z pracy (nie jedno, jak przewidywały poprzednie procedury), z zaleceniem, aby pytania z pracy w szczególnej mierze dotyczyły tych części, fragmentów pracy, w których</p>	
--	--	--	--

		tworzeniu udział studenta był nieznaczny, co będzie wynikać ze sprawozdania z realizacji projektu. Również te procedury zaczęły obowiązywać studentów rozpoczynających seminarium dyplomowe od r. a. 2021/22, a więc przystępujących do egzaminu dyplomowego w sem. zimowym r. a. 2022/23.	
2.	Weryfikacja efektów uczenia się na praktykach zawodowych wskazuje na niewystarczający monitoring praktyk, który nie daje pewności osiągnięcia efektów uczenia się.	<p>Procedura organizowania i dokumentowania praktyk zawodowych została zmieniona zgodnie z wytycznymi ZO PKA. Obecnie określa ją Zarządzenie Dziekana WZ w Chorzowie nr 23/2021 z dn. 30.07.2021 r. Dokumenty, pozwalające potwierdzić przebieg praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deklarację praktykodawcy o przyjęcie na praktyki wraz z programem praktyk; • Skierowanie na praktykę; • Porozumienie trójstronne wraz z programem praktyk; • Dziennik praktyk; • Zaświadczenie o odbyciu praktyk; • Sprawozdanie z praktyki (w tym ankieta nt. praktykodawcy); • Kartę zaliczenia praktyki. <p>Należy podkreślić, że efekty uczenia się zakładane dla praktyk weryfikowane są trzema metodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocenia opiekun w miejscu praktyki i potwierdza wpisem do Zaświadczenia o odbyciu praktyk; • Dziennik praktyk - ocenia menedżer kierunku (opinia merytoryczna praktyk); • Aktywność w miejscu praktyki - ocenia menedżer kierunku (sprawozdanie studenta). <p>Potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się w trakcie praktyki zawodowej dokonywane jest przez opiekuna praktyk podczas zaliczania praktyki, kiedy przygotowany jest dokument zaświadczenia o odbytej</p>	<p>Zalecenie zrealizowane.</p> <p>Procedura z przywołanego zarządzenia pozwala w wystarczający sposób monitorować i weryfikować osiągnięcie efektów uczenia się na praktykach.</p>

		<p>praktyce. Warunkiem zaliczenia praktyk jest: odbycie praktyk w ustalonym terminie, wykonanie działań przewidzianych w programie praktyk, przekazanie podpisanej trójstronnej umowy o organizacji praktyk, przedłożenie zaświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki, dziennika praktyk, uzyskanie pozytywnej decyzji merytorycznego opiekuna praktyk z ramienia Uczelni w zakresie osiągniętych efektów uczenia się. Praktykę zalicza menedżer kierunku na podstawie przedstawionych dokumentów, wcześniej przeanalizowanych i zaopiniowanych pod kątem osiągnięcia założonych efektów uczenia się i dopełnienia formalności. Student nie otrzymuje zaliczenia praktyki w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na praktyce lub negatywnej opinii opiekuna praktyk. W takim przypadku student powtarza praktykę.</p> <p>Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.</p>	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie przyjęte i opublikowane, przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia na poziomie I stopnia. Uczelnia posiada procedurę uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Opracowany system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w osiąganiu założonych efektów uczenia się oraz ich ocenę, z uwzględnieniem potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Dotyczy to także zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Opis tego systemu dostępny jest na poziomie programu studiów oraz na poziomie sylabusów do zajęć. Istotny element procesu weryfikacji osiągniętych efektów na ocenianym kierunku stanowi proces dyplomowania. Uczelnia zakłada proces zespołowego przygotowywania prac licencjackich wskazując na kompetencje społeczne uzyskiwane w trakcie pracy zespołowej. Wdrożono procedury umożliwiające indywidualną ocenę osiągnięcia efektów uczenia się przez członków zespołu, wymaga ona dużego zaangażowania promotora. Przeprowadzona analiza prac dyplomowych wykazała, że ich tematyka jest zgodna z kierunkiem studiów oraz wpisuje się zakres dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-

ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej. Prace te, wraz z pracami etapowymi na wcześniejszych semestrach, pozwalają zweryfikować poziom osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie danego poziomu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzi łącznie 60 osób. Są to osoby o bogatym doświadczeniu nie tylko dydaktycznym i naukowym, ale także wieloletnim doświadczeniu zawodowym/pozauczelnianym, związanym z pełnionymi funkcjami w różnych podmiotach ze sfery gospodarki i administracji. Połowa osób prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja posiada tytuł magistra (50%), co wynika z faktu znacznej liczby uwzględnionych wśród wykładowców lektorów oraz tzw. praktyków, a więc osób zawodowo realizujących pozauczelniane kariery. Ponad 1/3 wykładowców posiada stopień doktora (36,7%), natomiast samodzielni pracownicy naukowci stanowią 13,3%. Taka struktura połączenia doświadczenia zawodowego i naukowego umożliwia w pełni realizację przyjętych dla kierunku efektów uczenia w ramach profilu praktycznego. Ponad połowa składu kadry nauczycielskiej na kierunku turystyka i rekreacja związana jest z dziedziną nauk społecznych (51,7%). Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy prowadzą na kierunku turystyka i rekreacja łącznie 2031 godzin dydaktycznych, co stanowi 85% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych określonych w programie studiów.

Niemal wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja mają doświadczenie związane z pozauczelnianą aktywnością zawodową w postaci zatrudnienia w sferze gospodarki, prowadzenia działalności doradczej/ekspertskiej i w instytucjach administracji publicznej, a także realizacji zadań trenerskich. Zdobyte w ten sposób umiejętności wykorzystywane są przez pracowników bezpośrednio w realizowanych zajęciach dydaktycznych, które dobierane są pod tym kątem. Znaczna część kadry posiada wieloletnie i wielowątkowe doświadczenie dydaktyczne nie tylko w ramach Filii w Chorzowie, ale również innych uczelni publicznych i niepublicznych - w tym w uczelniach zagranicznych. Fakt ten umożliwia wymianę doświadczeń dydaktycznych, a w szczególności tzw. dobrych praktyk między ośrodkami w celu podnoszenia jakości kształcenia. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja włączają się w działania naukowo-badawcze realizowane w Filii w Chorzowie. Efektem są udziały konferencyjne i publikacje naukowe.

Od roku 2019, w ramach WSB w Poznaniu, wdrożona została polityka naukowa (obejmująca kwestie budowania dorobku naukowego w ujęciu indywidualnym i Uczelni jako takiej oraz rozwój zawodowy kadry) i powiązana z nią nowa struktura organizacyjna – jako przejaw dostosowywania się do uwarunkowań formalnych wyznaczonych przez ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Podstawowa działalność naukowo-badawcza Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB

Merito w Poznaniu, realizowana jest w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW. Zgodnie z uczelnianą polityką naukową wszyscy etatowi nauczyciele akademicy przyporządkowani zostają do jednej z czterech grup: pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni z dyscyplin wiodących; pracownicy dydaktyczni z dyscyplin wiodących; pracownicy badawczo-dydaktyczni z pozostałych dyscyplin; pracownicy dydaktyczni. W zależności od przyporządkowania następuje zróżnicowanie zakresu obowiązków dydaktycznych i naukowych w ramach Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu i Federacji WSB-DSW. W związku z realizacją do tej pory na analizowanym kierunku studiów jedynie kształcenia na pierwszym stopniu, większość etatowej kadry prowadzącej na nim zajęcia przypisana jest do grupy pracowników dydaktycznych, mających fakultatywną możliwość realizacji aktywności naukowej.

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy zlecenia. W odniesieniu do pracowników etatowych jej nadrzędnym celem jest budowanie zespołu kompetentnych i zmotywowanych wykładowców. Służą temu określone działania podejmowane przez władze Uczelni i Wydziałów. Obejmują one etap rekrutacji pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, ich adaptacji oraz budowania warunków ich rozwoju zarówno dydaktycznego, jak i naukowego. Nauczyciele akademicy są zatrudniani na podstawie konkursów i wdrażani do pracy wg określonych procedur wprowadzonych zarządzeniem kanclerza Uczelni. Zarządzenie określa procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnianych w WSB w Poznaniu precyzując warunki, osoby odpowiedzialne oraz etapy jej przeprowadzania. Podstawą rozpoczęcia rekrutacji jest ocena potrzeb kadrowych w obszarze dydaktyki. Potrzeby określone są przede wszystkim rozwojem oferty dydaktycznej, mogą być także konsekwencją regularnie przeprowadzanej oceny jakości kadry, mogącej skutkować koniecznością odsunięcia od prowadzenia zajęć. Polityka nakierowana na budowanie jakości kadry realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim regulamin oceny pracowniczey określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry. Kompleksowa ocena obejmuje aktywność dydaktyczną i organizacyjną za dwa lata akademickie, natomiast w przypadku oceny aktywności naukowej i publikacyjnej za dwa lata kalendarzowe. Podstawą oceny działalności dydaktycznej są m.in. wpisywane przez pracownika (w ramach systemu BONA [Baza Osiągnięć Nauczycieli Akademickich]) dane dotyczące poszczególnych form aktywności dydaktyczno-organizacyjnej, obejmujące zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i działalność związaną z doskonaleniem warsztatu metodycznego pracownika oraz aktywności w zakresie publikacji dydaktycznych. Ważną składową oceny są oceny uzyskiwane z hospitacji zajęć dydaktycznych realizowane przez kierownika odpowiedniego zakładu dydaktycznego/menedżera kierunku lub przez metodyka. Hospitacje przeprowadzane są w oparciu o obowiązujący na danym wydziale regulamin i kwestionariusz oraz zgodnie z planem przyjmowanym na dany rok akademicki. Kolejną są oceny uzyskiwane z ankiet studenckich w ramach systemu OKD (Ocena Kadry Dydaktycznej). Każdy cykl zajęć kończy się ankietą wypełnianą przez studentów, w ramach której dokonywana jest ocena realizowanych zajęć prowadzonych przez danego wykładowcę. Pracownik posiada pełen wgląd do uzyskiwanych ocen za pośrednictwem Intranetu pracowniczego. Oceniane są m.in. praktyczny wymiar zajęć oraz jakość i dostępność materiałów dydaktycznych. System oceny obok wpisywanych przez pracownika aktywności, które przeliczane są na punkty zgodnie z przyjętymi zasadami (ocena ilościowa), uwzględnia również ocenę jakościową dokonywaną przez bezpośredniego przełożonego. W przypadku aktywności dydaktyczno-organizacyjnej jest to kierownik adekwatnego zakładu dydaktycznego/menedżer kierunku. Opisową opinię o pracowniku wyrazić może również Dziekan i Rektor. Podstawą dla prowadzonej oceny i przyznawania nagród są informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie BONA, dostępnym z poziomu Intranetu pracowniczego.

W przypadku osób ocenianych najwyżej wyniki oceny pracowniczej przekładają się na możliwość uzyskania jednorazowych nagród rektorskich oraz stałych dodatków do wynagrodzenia zasadniczego.

Wskazać należy także, że w obszarze dydaktyki nauczyciel akademicki oceniani są również przez studentów i absolwentów. Absolwenci w przeprowadzanych ankietach wskazują najlepszych dydaktyków w trzech kategoriach: największy autorytet, najbardziej wspierającego studentów w uczeniu się oraz najlepiej przygotowującego do pracy w zawodzie. Ankieta objęci są wszyscy wykładowcy (etatowi i nietatowi). Laureaci otrzymują nagrody pieniężne wręczane podczas Inauguracji kolejnego roku akademickiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewnia prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek oraz doświadczenie zawodowe w branży turystyczno-rekreacyjnej, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych, związanych z turystyką i rekreacją. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry jest odpowiednia do liczby studentów. Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku posiadają kompetencje dydaktyczne, również w zakresie prowadzenia zajęć na odległość. Przydział zajęć i obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli umożliwiają prawidłową realizację programu i zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymogami.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i opiera się o sformalizowane zasady. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia są zaspokajane i dopasowane do zgłaszanych potrzeb w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia zapewnia także właściwie wsparcie techniczne w realizacji zajęć e-learningowych. Monitorowane jest zadowolenie nauczycieli ze stosowanych platform i narzędzi do zdalnego nauczania. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w systemie cyklicznych ankiet a zajęcia są hospitowane. Nauczyciele podlegają również ocenie okresowej w zakresie działalności naukowej, zawodowej i dydaktycznej. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane w doskonaleniu procesu dydaktycznego i planowania indywidualnych ścieżek rozwoju.

Realizowana polityka kadrowa w pełni umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, zapewniając prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi

nauczycieli, co było szczególnie podkreślone podczas spotkania z kadrami nauczycielską. Funkcjonuje system motywujący do wszechstronnego doskonalenia kadry. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, studentów oraz form pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Filia w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu dysponuje trzema obiektami dydaktycznymi, w pełni wyposażoną biblioteką, a także nowoczesnymi salami komputerowymi. Zajęcia odbywają się w budynku położonym przy ul. Sportowej 29 i Armii Krajowej 10 i 12. Budynek główny przy ulicy Sportowej 29 jest własnością WSB w Poznaniu. W budynku o powierzchni prawie 5900m² (cztery kondygnacje) znajdują się sale wykładowe z wyposażeniem multimedialnym, konwersatoryjne, ćwiczeniowe, nowoczesne sale komputerowe oraz dwie aule, dwa laboratoria fizyczne, siedziba władz dziekańskich, wicekanclerza, Kancelaria, Biuro Rekrutacji, Dziekanat, Biblioteka z Czytelnią, Czytelnia Internetowa, Studium Języków Obcych, Biuro Karier i Dział Praktyk, Dział Organizacji Dydaktyki, Dział Współpracy z Zagranicą, Strefa Studenta oraz bistro. Na sale dydaktyczne składają się: dwie klimatyzowane aule wyposażone w sprzęt zapewniający pełną obsługę multimedialną (projektor multimedialny, nagłośnienie z mikrofonami bezprzewodowymi, wizualizer, tablica interaktywna, elektrycznie opuszczany ekran, całość sterowana jest poprzez dotykowy panel sterowania, komputer z dostępem do Internetu) oraz system do streamingu; 4 sale wykładowe (od 70 do 100 osób), wyposażone w nagłośnienie i sprzęt multimedialny; 16 sal konwersatoryjnych (od 40 do 50 osób); sale komputerowe (każda na min. 20 stanowisk komputerowych), sale posiadają w zależności od przeznaczenia odpowiednio zaawansowany technicznie sprzęt; sale lektoratowe (20 stanowisk); sala hybrydowa – wyposażona w dwa stanowiska do pracy grupowej (stanowiska z kamerami i komputerami). Dodatkowo sala posiada system do prowadzenia zajęć online: tablice interaktywne, monitor, ruchome - dwie kamery, panel sterowania i system nagłośnienia. Dodatkowo cały system online oparty jest o oprogramowanie MS Teams i Zoom. Sala jest wyposażona w 32 miejsca siedzące; sala do pracy kreatywnej wyposażona w mobilne meble i laptopy; pracownia językowa z systemem Audytor LAB, 28 stanowiskami do pracy nad wymową oraz 2 kabinami do tłumaczenia symultanicznego. Każda sala dydaktyczna została przygotowana do kształcenia zdalnego, jak i w trybie hybrydowym – sale wyposażono w kamery, niezbędne oprogramowanie i sprzęt. Szkoła udostępnia swoim studentom darmowe punkty dostępowe do Internetu - Wi-Fi. W budynku przy ul. Sportowej znajduje się pomieszczenie dla studentów – „Strefa Studenta”, która została podzielona na dwie sekcje: „Chillout” – wyposażona w 4 stanowiska komputerowe wraz z dostępem do Internetu, telewizor LCD wraz z telewizją satelitarną oraz „Science Zone” – wyposażona w stanowiska do nauki. Dodatkowo na

korytarzach funkcjonują „Enklawy”, miejsca wypoczynku dla studentów, wyposażone w wygodne siedziska i stanowiska komputerowe. Dodatkowo Uczelnia posiada system informacji wizualnej wraz z systemem kolejkowym. System ułatwiający kontakt ze studentem: plany zajęć, informacje czy oczywiście kolejność oczekiwania do Dziekanatu. Ze względu na dużą liczbę studentów studiujących na trybie niestacjonarnym weekendowym Uczelnia wynajmuje dodatkowe pomieszczenia w budynku przy ul. Armii Krajowej 10-12, w którym znajduje się 20 sal dydaktycznych. To dodatkowa powierzchnia, która stanowi ok. 2000m². Wszystkie sale są wyposażone w projektory multimedialne, tablice suchościeralne oraz w nowoczesne siedziska. Większość sal jest klimatyzowanych lub wyposażonych w mechaniczną wentylację. Na potrzeby Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uczelnia wraz z klubem uczelnianym AZS wynajmuje obiekty sportowe i rekreacyjne w Chorzowie, gdzie odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego: Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu, ul. Dąbrowskiego 113 oraz Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Ryszki 55 - kryty basen kąpielowy. W 2020 r. w budynku przy ul. Sportowej wymieniono wszystkie tabliczki przydrzwiowe na nowe posiadające oznaczenia w języku Brajla, w 2021 r. zainstalowano szyb windy, aby osoby z niepełnosprawnością ruchową mogły się swobodnie przemieszczać pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami; w 2021 r. uruchomiono wypożyczalnię sprzętu dla osób z niepełnosprawnością, sprzęt jest wypożyczany na pisemny wniosek studenta. Budynek główny przystosowany jest w pełni dla osób z niepełnosprawnościami.

Zasoby informatyczne Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu są podzielone na dwie podstawowe części: sieć administracyjną oraz sieć studencką. Każdy student może mieć założone konto w sieci lokalnej. Dzięki temu studenci mają dostęp do poczty elektronicznej, mogą publikować prywatne strony www. W budynku umieszczone są w dogodnym miejscu (blisko wejścia) kioski internetowe (infomaty), zapewniające swobodny dostęp do Extranetu. Tu studenci mogą sprawdzić plan zajęć, aktualne oceny, stan rozliczeń finansowych z Uczelnią, konsultacje wykładowców, terminy egzaminów itp. Szkoła udostępnia swoim studentom i pracownikom darmowy dostęp do Internetu poprzez Wi-Fi. Oprogramowanie dostępne na salach dydaktycznych pracuje pod kontrolą systemu Windows8 i wyższych. Na każdym komputerze zainstalowany jest nadto pakiet biurowy MS Office (wersja 2016: Word, Excel, PowerPoint), MS Projects i inne. Do dyspozycji kadry dydaktycznej oraz studentów oddane zostało (przykładowe) oprogramowanie: Symfonia 5.0, SAP, ERP, Statistica, FlexSim, MS Visual Studio, MS Visual Studio Code, SQL Serwer, Figma, PowerBi, Aptana Studio, AutoCad, Affinity, Adobe PhotoShop, Blender, Draw.io, Smartech 3D, CHART, Płatnik. Oprogramowanie wykorzystywane na kierunku turystyka i rekreacja obejmuje systemy rezerwacji w turystyce i podróżach KW Hotel Standard, branżowe symulacje biznesowe REVAS, Fidelio, oprogramowanie CHART.

Biblioteka Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu pełni funkcje usługowe i informacyjne, dostarczając zasoby biblioteczne w postaci książek oraz czasopism w wersjach tradycyjnych i elektronicznych, a także pozostałe materiały biblioteczne. Biblioteka realizuje również funkcje dydaktyczne w postaci szkoleń bibliotecznych oraz wykładów, seminariów i warsztatów mających na celu przygotowanie użytkowników do samodzielnego efektywnego poszukiwania odpowiedniej wyselekcjonowanej informacji. W Bibliotece prowadzone są zajęcia dydaktyczne z zakresu szkolenia bibliotecznego, zarówno w formie tradycyjnej, jak i w formie e-learningowej na platformie Moodle. W corocznych badaniach Badania Atrybutów Marki (BAM) Biblioteka Filii w Chorzowie należy do najwyższej klasyfikowanych działów. Biblioteka Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu powstała w styczniu 1999 roku. Zajmuje pomieszczenia

o wielkości ok. 200m² w Chorzowie, na ul. Sportowej 29. W skład Biblioteki wchodzi wypożyczalnia wraz z czytelnią oraz pomieszczenia do opracowywania zbiorów. W wypożyczalni zbiory udostępnione są w najdogodniejszej dla studentów formie wolnego dostępu do zbiorów. W czytelni studenci mogą korzystać z 24 stanowisk do pracy, w tym z 10 wyposażonych w komputery z dostępem do drukarki i skanera. Studenci mogą wykonywać również odbitki ksero. W wypożyczalni księgozbiór ułożony jest w 22 działach tematycznych. Zasoby czytelni to encyklopedie, słowniki, leksykony, niektóre monografie i najpoczytniejsze podręczniki. W kwietniu 2022 zakupiono dodatkowy moduł do systemu bibliotecznego - wypożyczalnię e-booków, umożliwiającą opracowanie i udostępnianie e-booków. Pozwoliło to na rozwinięcie usług elektronicznych poprzez dostęp do pojedynczych e-booków spoza baz danych, zwłaszcza podręczników akademickich w języku polskim. W chwili obecnej trwa intensywne uzupełnianie kolekcji o te zasoby. Zasoby biblioteczne Biblioteki Filii w Chorzowie stanowią monografie i podręczniki z dziedzin nauk ekonomicznych, społecznych i technicznych, łącznie około 42 tys. woluminów. Księgozbiór jest permanentnie uzupełniany o nowości z rynku księgarskiego oraz ubytkowywany o pozycje nieaktualne z punktu rozwoju nauki i dydaktyki. Zręb główny księgozbioru stanowią książki obejmujące zakresem tematycznym nauki ekonomiczne, w tym: finanse, rachunkowość, ekonomię, zarządzanie i biznes, ubezpieczenia, systemy podatkowe, marketing, public relations, europeistykę i finanse międzynarodowe, a także nauki społeczne, w tym: socjologię, psychologię, politologię, historię, bezpieczeństwo, prawo. Ponadto gromadzi się wydawnictwa z dziedziny: matematyki, statystyki, logistyki, informatyki i ochrony środowiska. Osobny dział stanowi dydaktyka języków obcych, objętych programem nauczania w WSB. Bibliografia obejmuje piśmiennictwo zalecane w sylabusach, dostępne w bibliotece lub w formie elektronicznej, udostępniane przez nauczycieli.

Infrastruktura i zasoby biblioteczne podlegają systematycznym przeglądom i ocenie przez nauczycieli i studentów. Wyniki przeglądów wykorzystywane są do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz pozostała aparatura, a także infrastruktura innych budynków, w których odbywają się zajęcia umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej rynku pracy, związanej z turystyką, hotelarstwem i rekreacją oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, w tym oprogramowanie specjalistyczne są

sprawne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk pracy są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym czynności praktycznych przez studentów. Infrastruktura jest zgodna z wymogami BHP. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci Wi-Fi oraz do pomieszczeń poza godzinami zajęć. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna dostosowana jest (lub jest w trakcie dostosowywania) do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Lokalizacja biblioteki, układ i liczba pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelnicy, udogodnienia dla czytelników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby biblioteczne są zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w branży turystycznej. Zbiory obejmują literaturę polecaną w sylabusach, a brakujące książki są zazwyczaj uzupełniane przez wykładowców w formie elektronicznej. Biblioteka stwarza dostęp do światowych zasobów informacji i baz. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, powalając na korzystanie z nich.

Infrastruktura podlega stałemu monitoringowi przez specjalne służby ogólnouczelniane administracyjno-informatyczne i podmioty zewnętrzne. Nauczyciele akademicy oraz studenci mają możliwości zgłaszania potrzeb modernizacji i udoskonalania infrastruktury. Infrastruktura i zasoby biblioteczne podlegają systematycznym przeglądom i ocenie przez nauczycieli i studentów. Wyniki przeglądów wykorzystywane są do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej. Oprogramowanie stosowane w procesie kształcenia jest nowoczesne i aktualizowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek turystyka i rekreacja jest zorganizowany w taki sposób, aby spełniał atrybuty marki WSB, czyli praktyczność i przyjazność. Pierwszy z atrybutów, tj. praktyczność rozumiana jest jako dostosowanie procesu kształcenia do wymagań rynku pracy oraz pracodawców. Jednym z elementów składowych tego dążenia jest badanie potrzeb rynku pracy, nowych trendów w turystyce i rekreacji. Stąd zróżnicowana i intensywna współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca ta ma wpływ na program studiów, formę realizacji zajęć (np. w języku angielskim, projektową, w warunkach rzeczywistych), rozwój infrastruktury (również informatycznej i specjalistycznej, gry

strategiczne) czy na inne formy aktywności (np. kursy, szkolenia) oraz na rozwijanie form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie w branży turystycznej, obsłudze ruchu turystycznego na wielu zróżnicowanych stanowiskach pracy, wśród których można wymienić:

- pilot wycieczek, rezydent biura podróży, przewodnik wycieczek,
- pracownik biura podróży, agencji turystycznej,
- organizator międzynarodowych imprez związanych z turystyką biznesową (targi międzynarodowe, konferencje, kongresy, imprezy motywacyjne),
- menedżer ośrodków turystycznych,
- pracownik w międzynarodowych organizacjach turystycznych,
- menedżer podmiotów i obiektów świadczących usługi sportowe i rekreacyjne,
- hotelarz lub menedżer sali w restauracji oraz innych obiektach świadczących usługi noclegowe i żywieniowe,
- pracownik w obiektach rekreacji i relaksu, np. spa&wellness,
- pracownik portów lotniczych,
- pracownik w jednostkach administracji samorządowej i rządowej w komórkach zajmujących się turystyką.

Program studiów na kierunku turystyka i rekreacja oparty jest zarówno o analizę rynku turystycznego, jak i wymagania stawiane przez podmioty działające w sektorze turystycznym, partnerów biznesowych, absolwentów oraz pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe. Przy projektowaniu oraz modyfikowaniu programów studiów, w tym efektów uczenia się dla kierunku i specjalności, brali udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, przede wszystkim członkowie Rady Kierunku w tym, np.: Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, Śląska Izba Turystyki, Orbis Oddział Novotel Katowice Centrum, Travelplanet, Academia Rainbows.

Przykłady działań wprowadzonych w 2022 roku z inicjatywy członków Rady Kierunku Turystyka i Rekreacja w zakresie projektowania lub modyfikowania programu studiów obejmują m.in.:

- zaktualizowano program praktyk zawodowych;
- podjęto decyzję o wygaszeniu specjalności *turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych Śląska* oraz *obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo*;
- zmodyfikowano nazwy specjalności *hotelarstwo* na *menedżer hotelarstwa* oraz zmieniono specjalność *turystyka uzdrowiskowa spa&wellness* na *menedżer odnowy biologicznej z elementami spa&wellness*;
- Partnerzy Biznesowi od roku 2023 biorą udział w konsultacjach tematów prac licencjackich aby dostarczyć studentom możliwości analizowania i rozwiązywania bieżących problemów, z jakimi boryka się branża turystyczna.

Dbłość o praktyczny charakter kierunku odbywa się także poprzez kontakty, spotkania i współpracę z organizacjami niekomercyjnymi działającymi na rynku turystycznym, np.: Chorzowską Organizacją Turystyczną, Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników, Śląską Organizacją Turystyczną, Chorzowskim Centrum Turystyki i Informacji, MOSiR-em w Chorzowie.

Proces współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie projektowania i realizacji programu studiów koordynuje menedżer kierunku we współpracy z metodykiem.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy.

Obecnie Filia w Chorzowie ma łącznie 100 Partnerów Biznesowych na poszczególnych kierunkach kształcenia. Program Partnerstwa Biznesowego opiera się na współpracy w 4 kluczowych obszarach: 1. Biznesowym; 2. Eksperckim; 3. Dydaktycznym; 4. Marketingowo-promocyjnym. Formalny udział w Programie Partnerstwa Biznesowego rozpoczyna się od podpisania porozumienia o współpracy z Wydziałem w dopasowanych dla Partnerów obszarach. Możliwe obszary działań Partnerów Biznesowych obejmują:

- współtworzenie Rady Biznesu oraz poszczególnych Rad Kierunków, których cykliczne spotkania mają wpływ między innymi na rozwój oferty dydaktycznej, jakość kształcenia oraz przybliżają wymogi stawiane przyszłym absolwentom na rynku pracy,
- recenzowanie i konsultacja programów nauczania, programów praktyk zawodowych oraz efektów uczenia się pod kątem potrzeb rynku,
- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, Partnerów Biznesowych,
- prowadzenie wykładów eksperckich przez praktyków,
- współorganizacja praktyk zawodowych i staży dla studentów,
- powiązanie praktyk studenckich z tematyką prac dyplomowych, zlecenie studentom badań na rzecz firmy z możliwością wykorzystania wyników w pracach dyplomowych,
- organizacja wizyt studyjnych dla studentów i absolwentów,
- współtworzenie case studies do wykorzystania w procesie dydaktycznym,
- udział w publikacjach, seminariach i konferencjach organizowanych przez Wydział,
- udział w spotkaniach branżowych na Uczelni, targach pracy,
- możliwość organizowania assessment centers: ocena, testowanie i wybór studentów do pracy w firmie,
- prowadzenie szkoleń oraz warsztatów dla studentów i absolwentów,
- definiowanie oczekiwań wobec pośrednictwa pracy, rekrutacji i preselekcji realizowanego przez BKiP na rzecz firmy.

Program Partnerstwa Biznesowego powołano na Wydziale Zarządzeniem Dziekana w 2009 roku, a w 2011 roku powołano Radę Partnerów Biznesowych. Wskutek dynamicznego rozwoju współpracy z otoczeniem biznesowym i zwiększeniem liczby kierunków kształcenia wyewoluowała ona kilkanaście rad kierunków zorientowanych tematycznie. Dlatego też Zarządzeniem Dziekana z 2014 roku powołana została Rada Kierunku Turystyka i Rekreacja.

W skład Rady Kierunku Turystyka i Rekreacja wchodzi następujący Partnerzy Biznesowi: Akademia Rainbow, Śląska Izba Turystyki, Travelplanet, Hotel Novotel Katowice, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystyki, Biuro Podróży EkoTour, Tramontana Active Holiday. Aktualnie trwają rozmowy dotyczące przystąpienia do programu podmiotów, które świadczą usługi handlingowe w Katowice Airport oraz Kraków Airport, a także z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Chorzowie i Browarem Przystań w Chorzowie. Oprócz przedstawicieli firm i instytucji - Partnerów Biznesowych w skład Rady wchodzi: menedżer kierunku, przedstawiciel władz uczelni (dziekan lub prodziekan), dyrektor Biura Karier i Praktyk oraz przedstawiciele studentów i absolwentów.

Współpraca w ramach Rady Kierunku realizowana jest w dwóch głównych obszarach. Głównym zadaniem Rady Kierunku jest analiza programów nauczania, sylabusów, efektów uczenia się pod kątem ich dopasowania do wymogów rynku pracy i oczekiwań potencjalnych pracodawców, jak również

promocja kierunku wśród pracodawców oraz wytyczanie nowych trendów, nowych specjalności i kierunków studiów. Ponadto współpraca obejmuje bardzo szeroki obszar działań zdefiniowanych dla partnerów biznesowych i opisanych powyżej (członkowie Rady Kierunku są Partnerami Biznesowymi!).

Cenione na rynku pracy umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne studenci mają szansę zdobywać podczas zajęć prowadzonych przez praktyków, z którymi Uczelnia współpracuje, prezentujących wieloletnie doświadczenia na rynku usług turystycznych, np. z:

- przedsiębiorcą świadczącym usługi turystyki kwalifikowanej sportów zimowych i wodnych i prowadzącym zajęcia *z podstaw rekreacji* na pierwszym roku studiów oraz *z regionów turystycznych świata* na specjalności *turystyka międzynarodowa*;
- przedsiębiorcą, który w branży gastronomicznej świadczy usługi konsultanta w dziedzinie rozwiązań HACCP dla placówek żywienia zbiorowego i prowadzi zajęcia *podstawy technologii żywności w gastronomii*;
- osobą mającą uprawnienia przewodnika, która prowadzi zajęcia *geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa*;
- koordynatorem ds. obsługi pasażerskiej w MPL Katowice Airport, mającym także doświadczenie jako członek personelu pokładowego w linii czarterowej.

Dzięki stałym kontaktom z przedstawicielami lokalnego rynku turystycznego oraz partnerami biznesowymi, studenci korzystają z możliwości realizacji u nich praktyk zawodowych. Zdecydowana większość praktyk realizowana jest we współpracy z Partnerami Biznesowymi. Praktyki zawodowe zostały przedstawione w Kryterium 2.

Wykładowcy realizują zajęcia dydaktyczne w terenie, poza siedzibą Uczelni w różnych formach:

- wizyty studyjne, np. w Centrum Edukacji Lotniczej (CEL) w MPL Kraków Airport, Muzeum Lotnictwa w Krakowie, w MPL Katowice Airport (strefa airside oraz landside);
- uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych przez podmioty OSG (konferencje, spotkania, wystawy), np. na Targach Turystycznych GLOBalnie w 2022;
- ćwiczenia w terenie – ćwiczenia kilkakrotnie odbyły się w Hotelu Novotel, w trakcie Targów OVERGLOB czy na Małej Pętli Beskidzkiej.

Przykładem wszechstronnej współpracy w ramach Programu Partnerstwa Biznesowego na kierunku turystyka i rekreacja mogą być działania podejmowane przez Wydział ze Śląską Izbą Turystyki (ŚIT):

- Śląska Izba Turystyki zaproponowała specjalizację *turystyka regionalna i produkty turystyki Śląska*, a prezes ŚIT jest koordynatorem zajęć *turystyka industrialna* tzn. wpływała na jego merytoryczną zawartość w bezpośredniej współpracy z menedżerem kierunku.
- Studenci kierunku od lat udzielają wsparcia technicznego w przygotowaniu i aktualizacji portalu *slaskie.travel* prowadzonego przez Izbę. Portal ten zawiera informacje dotyczące atrakcji turystycznych Śląska. Praca wykonana przez studentów jest weryfikowana przez dydaktyka i zaliczana jako dodatkowa aktywność.
- Co roku studenci kierunku turystyka i rekreacja biorą udział w Targach Turystycznych organizowanych w Katowicach, nie tylko w roli odwiedzających je - dzięki porozumieniu z ŚIT studenci mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z wystawcami oraz mogli pomagać w organizacji targów.

Biuro Karier i Praktyk do rozszerzenia swoich działań wykorzystuje środki unijne realizując liczne projekty, dzięki którym studenci zdobywają kompetencje i doświadczenie, a firmy współpracujące – potencjalnych pracowników, są to między innymi szkolenia i staże.

W ramach projektu unijnego pt. „SMART EDUCATION - Kształcenie wyższe w dobie innowacji cyfrowych” POWR.03.05.00-00-Z004/18, studenci kierunku turystyka i rekreacja mieli możliwość udziału w szkoleniach: Umiejętności menadżerskie; Komunikacja w pracy i w grupie; Samoorganizacja i zarządzanie czasem. Łącznie w szkoleniach wzięło udział 185 studentów kierunku.

Biuro Karier i Praktyk wspiera studentów w zakresie pośrednictwa pracy, ale także w zakresie doradztwa zawodowego. Biuro organizuje warsztaty z doradztwa zawodowego, szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje, szkolenia z poruszania się po rynku pracy, jak również spotkania branżowe z potencjalnymi pracodawcami oraz targi pracy. Ogółem od roku akademickiego 2019/2020 do końca roku akademickiego 2021/2022 w Biurze Karier i Praktyk opublikowanych zostało 1054 ofert pracy, z czego 52 oferty pracy dedykowanych było kierunkowi turystyka i rekreacja.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydziału w 2022 roku Biuro Karier i Praktyk zaofiarowało studentom:

- oferty pracy i staży przekazane do Biura dla kierunku turystyka i rekreacja (17 ofert);
- organizacja 5 wizyt studyjnych, mających na celu pokazanie realnych warunków pracy;
- prowadzenie szkoleń i warsztatów dla studentów w celu przygotowania ich do wejścia na rynek pracy (21 tematów szkoleń).

Zgodnie z zaleceniami ZO PKA z 2021 r., dotyczącymi prowadzenia przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, została zaktualizowana Procedura Programu Partnerstwa Biznesowego - Zarządzenie Dziekana WZ w Chorzowie nr 7/2021 z dn. 12.04.2021 r., które opisuje:

- Procedurę pozyskania nowych Partnerów Biznesowych;
- Odpowiedzialności w procesie współpracy;
- Sposób dokonywania okresowej oceny współpracy z otoczeniem społeczno-biznesowym.

Dokonywana jest ocena następujących obszarów współpracy:

- a) Spotkania Rady Kierunków (ocena realizacji współpracy, wnioski, propozycje zmian);
- b) Ocena programów nauczania (ocena, wnioski, propozycje zmian);
- c) Ocena efektów uczenia się (ocena, wnioski, propozycje zmian);
- d) Ocena nowych Partnerów Biznesowych zaproponowanych dla kierunku;
- e) Wykłady eksperckie;
- f) Wizyty studyjne;
- g) Zajęcia w warunkach rzeczywistych;
- h) Pośrednictwo pracy;
- i) Staże/szkolenie z projektów unijnych.

Obszary są oceniane według ustalonych wskaźników zdefiniowanych w zarządzeniu (wzór tabeli oceny stanowi załącznik do zarządzenia), to jest: Realizacja, Wnioski, Propozycje zmian, Decyzja (kto, kiedy), Rezultat do następnej oceny.

Okresowy przegląd współpracy z otoczeniem gospodarczym jest prowadzony pod koniec roku akademickiego. Od strony organizacyjno-formalnej działania w tym zakresie podejmuje Biuro Karier i Praktyk, gdzie na koniec roku akademickiego dokonuje się przeglądu listy partnerów biznesowych dla

kierunku turystyka i rekreacja. Biuro Karier i Praktyk analizuje jakość realnej współpracy wyrażanej aktywnością firm/instytucji otoczenia gospodarczego Filii. Pod względem merytorycznym pracę koordynuje i monitoruje menedżer kierunku. Istotnym komponentem dla analizy tego zagadnienia są dane z BAM-u, opinie pisemne i słowne studentów wyrażane, np. w ankietach po odbyciu praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi kierunek współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku turystyka i rekreacja. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, np. organizacji praktyk i staży, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, wykonywania prac na rzecz instytucji. Szczególnie pożyteczna okazuje się współpraca ze Śląską Izbą Turystyki. Te formy współpracy są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, co do jej skuteczności i wpływu na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Losy absolwentów są śledzone tylko w ograniczonym stopniu poprzez Badanie Atrybutów Marki. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy oraz oferty edukacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Filia w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu aktywnie uczestniczy w programie Erasmus+ (studia, praktyki, wymiana wykładowców i pracowników administracyjnych) dzięki nawiązanej współpracy z 48 uczelniami w ramach programu. Co roku DWZ organizuje dwa spotkania informacyjne dla osób zainteresowanych wyjazdem w ramach mobilności Erasmus+. W bieżącym roku do programu zakwalifikowało się 3 studentów kierunku turystyka i rekreacja. Studenci Filii mają możliwość korzystania w ramach programu Erasmus+ z praktyk zagranicznych. Studenci kierunku turystyka i rekreacja mają szerokie możliwości zorganizowania praktyki związanej ściśle z wybranym kierunkiem

studiów. Niestety bardzo rzadko je wykorzystują. Wydział umożliwia również przyjmowanie studentów, wykładowców oraz przedstawicieli kadry administracyjnej z zagranicznych uczelni partnerskich. W ramach programów UE studenci większości kierunków mają możliwość wyjazdu na wizyty studyjne do zagranicznych instytucji, staże zagraniczne oraz uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców. Ważnym elementem polityki kadrowej Filii jest aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych w międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej. Aktywni na arenie międzynarodowej są również pracownicy administracyjni Filii. Filia wspiera aktywność międzynarodową pracowników poprzez następujące działania: współpraca partnerska z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, finansowanie wyjazdów i staży zagranicznych, promowanie i awans pracowników wykazujących aktywność międzynarodową, logistyczne zabezpieczenie pobytu pracowników za granicą.

Część pracowników dydaktycznych współpracuje z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, np.: jedna osoba kooperuje naukowo z Uniwersytetem Palackiego w Ołomuncu, jest uczestnikiem licznych zagranicznych konferencji (np. Sport education society links & solutions. European Network of Sport Education); druga osoba współpracuje z takimi ośrodkami, jak: CH Muzeum Historii Naturalnej Bazylea, IT Uniwersytet w Bali, DK Uniwersytet w Kopenhadze, kolejna osoba realizowała badania naukowe w Nepalu w 2018. Pracownicy publikują artykuły w czasopiśmie obcojęzycznych.

Na studiach I stopnia kształcenie w zakresie języka obcego obejmuje: na studiach stacjonarnych 90 godzin kontaktowych w semestrze przez 4 semestry studiów; na studiach niestacjonarnych 90 godzin nauki w ciągu 2 semestrów. Kształcenie językowe na studiach niestacjonarnych I stopnia koncentruje się w głównej mierze na nauce języka branżowego i realizowane jest w formule blended learning.

Na Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, a wyniki wykorzystywane są do intensyfikacji i motywacji na rzecz współpracy międzynarodowej nauczycieli i studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone przez Uczelnię warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia. Nauczyciele są przygotowani do nauczania w językach obcych, a studenci mają możliwość doskonalenie umiejętności językowych do poziomu B2. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickiej i studentów, związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunków do mobilności w ramach programu Erasmus+ i mobilności wirtualnej. Zakres umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest zgodny z koncepcją kierunku i celami kształcenia. Na Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, a wyniki wykorzystywane są do intensyfikacji i motywacji na rzecz współpracy międzynarodowej nauczycieli i studentów oraz wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie kształcenia jest systemowe, ma charakter stały i obejmuje cały proces kształcenia, a narzędzia wykorzystywane do celów realizacji kształcenia są adekwatne do zgłaszanych potrzeb studentów oraz dostępnych rozwiązań. Systemowość wsparcia studentów oznacza zapewnienie przez Uczelnię szeregu rozwiązań mających na celu realizację procesu uczenia się zakończonego zadowalającymi efektami. Przykładem takich działań jest zapewnienie wsparcia studentom turystyki i rekreacji ze strony nauczycieli akademickich, którzy dostępni są na dyżurach i indywidualnych konsultacjach. Stałość wsparcia przejawia się obejmowaniem, poprzez realizowane rozwiązania, całego procesu kształcenia oraz procesu rekrutacji. Uczelni udało się zapewnić studentom poczucie indywidualnego podejścia. Ma to rzeczywisty wpływ na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania, wykazywanego przez studentów. Wiąże się to m.in. z możliwością konsultacji pomiędzy studentami a pracownikami naukowymi. Uniwersytet WSB Merito wspiera studentów w efektywnym korzystaniu z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci turystyki i rekreacji korzystają z wewnątrzuczelnianej platformy online do nauczania zdalnego.

Wsparcie studentów w zakresie działalności naukowej nie jest kompletne. Pomimo chęci studentów nie funkcjonuje koło naukowe. Studenci mogą angażować się w działalność innych kół naukowych funkcjonujących w ramach uczelnianej filii. Powyższa sytuacja wpływa na brak uzupełniającej formy pogłębiania wiedzy przez studentów kierunku turystyka i rekreacja. **Rekomenduje się** podjęcie działań w kierunku utworzenia koła naukowego, odpowiadającego zakresowi kształcenia na ocenianym kierunku i zapewnienia studentom optymalnych warunków do jego funkcjonowania. Uniwersytet kładzie nacisk na pobudzanie aktywności naukowej studentów poprzez oferowane wsparcie finansowe, w szczególności stypendium rektora oraz nagrody dziekańskie. Ponadto zapewniona jest możliwość publikowania artykułów naukowych w dedykowanym czasopiśmie „Debiuty naukowe studentów Wyższej Szkoły Bankowej”. Zbyt mała różnorodność form wsparcia wpływa na niski poziom rozwoju aktywności naukowej i nie determinuje do pogłębiania zdobywanej wiedzy niezbędnej w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwego dla kierunku. **Rekomenduje się** wprowadzenie większego urozmaicenia sposobów motywowania studentów do osiągania wybitnych wyników w nauce i stymulowania do dalszego rozwoju.

Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w zajęciach z wychowania fizycznego, przy zachowaniu odpowiednich warunków infrastruktury sportowej w przestrzeni nienależącej do Uczelni. Uniwersytet dba również o promowanie aktywności sportowej i zdrowego stylu życia.

Uniwersytet WSB Merito, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, zapewnia studentom szeroki katalog wsparcia materialnego połączonego niejednokrotnie z systemem motywacyjnym. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o stypendium socjalne. Uczelnia motywuje

studentów do ciągłego rozwoju poprzez oferowanie stypendium Rektora oraz dostępność stypendium Ministra. Świadczenia te są dedykowane osobom uzdolnionym naukowo, artystycznie lub sportowo. W systemie wsparcia uwzględniani są również studenci znajdujący się w trudnej sytuacji (życiowej lub materialnej), z uwagi na swój stan zdrowia. Dla tych osób przewidziane jest stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają wpływ na funkcjonowanie systemu pomocy materialnej poprzez odpowiednie organy samorządu studenckiego, z którymi Uniwersytet prowadzi bieżący dialog, konsultując podejmowane decyzje. Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z zapomogi, na zasadach określonych w ustawie. Co podkreślają studenci proces przyznawania świadczenia w postaci zapomogi jest przejrzysty i spełnia ich oczekiwania.

Ważną rolę pełni Biuro Karier i Praktyk, które odpowiada za tworzenie i utrzymywanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto Biuro odpowiada za działalność edukacyjną w zakresie dostosowania studentów do wejścia na rynek pracy oraz pośrednictwo pracy. Biuro stwarza możliwość korzystania z doradztwa zawodowego przez studentów, np. w celu porównywania opcji planowania kariery zawodowej. Biuro promuje i wspomaga studentów w działalności zawodowej, między innymi przez szkolenia, sesje monitoringowe, testy kompetencji i preferencji, konsultacje doradcze, spotkania z pracodawcami, a także za pośrednictwem platformy internetowej. W ramach działań priorytetowych Uniwersytetu WSB Merito znajduje się zapewnianie rozwoju studentów wchodzących na rynek pracy.

Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Uniwersytet gwarantuje szeroki wachlarz ofert wsparcia, w tym uwzględniając wsparcie materialne w formie stypendium. Dopuszcza się także możliwość indywidualizacji procesów dydaktycznych do potrzeb studentów. Pracownicy wspierający proces kształcenia, w tym szczególnie bibliotekarze, służą pomocą osobom z niepełnosprawnościami w ułatwianiu efektywnego korzystania z bazy dydaktycznej. Kluczową funkcję w tym zakresie pełni Pełnomocnik rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami. Uniwersytet WSB Merito dokłada wszelkich starań w zakresie udoskonalania dostępności oraz rozwijaniu potencjału osób z niepełnosprawnościami.

Osoby znajdujące się w kryzysach emocjonalnych mogą skorzystać z pomocy psychologicznej, oferowanej przez podmiot zewnętrzny. W tym zakresie jest brak systemowych rozwiązań i jasnych procedur. Studenci nie wiedzą, gdzie uzyskać pomoc w zakresie wsparcia psychologicznego. **Rekomenduje się** wprowadzenie przejrzystych procedur ubiegania się o pomoc psychologiczną oraz prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych w tym zakresie. Poprawa sytuacji wpłynie pozytywnie na świadomość studentów oraz ułatwi funkcjonowanie na Uczelni.

Studentom, oferowana jest m.in. pomoc w zakresie praw i obowiązków studenta, w szczególności przedstawianie zainteresowanym studentom informacji dotyczących funkcjonowania i regulacji prawnych obowiązujących w Uczelni, zwłaszcza dotyczących przebiegu toku studiów oraz procedur przyznawania pomocy materialnej. Ponadto ważnym elementem procesu uczenia się jest zapewnienie studentom środowiska stymulującego do rozwoju, co oznacza oprócz zapewnienia odpowiednich warunków studiowania zapewnienie trudniejszego do empirycznego skategoryzowania, poczucia bezpieczeństwa. Regulamin Studiów przewiduje wsparcie w postaci indywidualizacji organizacji studiów, skierowane do osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Oferowana jest również możliwość indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej i egzaminów, a także urlopy dziekańskie.

Uczelnia podejmuje działania w celu przeciwdziałania dyskryminacji. Nie prowadzone są zintensyfikowane działania informacyjno-promocyjne w tym zakresie. Główne starania podejmowane są na poziomie bezpośrednich rozmów pomiędzy kadrą akademicką a osobami studiującymi oraz w trakcie spotkania organizacyjnego na początku studiów. Zbyt mała działalność informacyjno-promocyjna może wpływać na niski poziom świadomości studentów. **Rekomenduje się** podjęcie działań w zakresie szerokiej i efektywnej komunikacji informacyjno-promocyjnej dotyczącej świadomości antydyskryminacyjnej i polityki równościowej. Studenci informowani są o zasadach rozwiązywania sytuacji kryzysowych. W razie zaistnienia konfliktu, przemocy lub jakiegokolwiek przejawu dyskryminacji student może poinformować o zaistniałym problemie Prodziekana ds. studentów lub innych pracowników dydaktycznych osobiście lub za pośrednictwem przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Następnie podejmowane są działania wyjaśniające i zapobiegające takim sytuacjom.

Wsparciem objęci są również studenci zagraniczni. W związku z niedużą liczbą studentów zagranicznych kształcących się w chorzowskiej filii Uniwersytetu WSB Merito, wszelkie aktywności w zakresie wsparcia tych studentów przyjmują formę bezpośrednią. Ponadto Uczelnia we współpracy z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej prowadziła dwa wielowymiarowe programy: „Atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej” oraz „Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu”.

Istotną częścią systemu wsparcia studentów oraz realizacji ich ustawowych praw jest Samorząd Studencki, który działa za pośrednictwem swoich organów. Stoją one na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uniwersytetu, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni. Współdziałają z władzami w zakresie zarządzania Uniwersytetem, zapewniania jakości kształcenia oraz rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów. Samorządowi zapewniana jest możliwość korzystania z infrastruktury uczelnianej oraz niezbędne środki finansowe umożliwiające skuteczne reprezentowanie studentów na forum Uniwersytetu oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej, integracyjnej, a także wspierającej. Aktywność ta zapewnia możliwość rozwoju organizacyjnego i przedsiębiorczości. Władze Uniwersytetu WSB Merito na bieżąco współpracują z Samorządem Studentów. Przejawia się to m.in. w sprawnej komunikacji i częstych konsultacjach. Widoczna jest partycypacja przy opiniowaniu programu studiów.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiadają działy obsługowe, w szczególności Dziekanat, świadcząc usługi w sposób skuteczny. Administracja została odpowiednio dostosowana do nowych standardów spełniających obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne, szczególnie w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów. W ten sposób znacząco ułatwiono korzystanie ze świadczonych usług. Również praca pozostałej kadry wspierającej kształcenie została dostosowana do aktualnych wymagań i potrzeb. Przed rozpoczęciem zajęć w trybie zdalnym studenci mogli skorzystać z prowadzonych szkoleń z zakresu obsługi wybranych przez Uczelnię platform, co przygotowało ich do udziału w zajęciach. Mieli również zapewnione kompleksowe wsparcie okazywane w ciągu roku akademickiego, w tym w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studentom zapewniany jest dostęp do e-mail w domenie Uczelni. Sprawami studenckimi zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. studentów. W ramach przypisanych zadań, w szczególności dba o zapewnienie pomocy studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni. Ponadto rozstrzyga w indywidualnych sprawach studenckich. Pracownicy administracji oraz kadra wspierająca

proces kształcenia posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów Uniwersytetu.

Uczelnia dokonuje bieżącej ewaluacji systemu wsparcia studentów, posługując się przeprowadzanymi ankietami wśród studentów. Poziom zaangażowania studentów w partycypowanie w trakcie procesu ankietyzacji jest zadowalający i pozwala na dokonanie obiektywnej oceny. W następstwie wyników przeprowadzonych badań podejmowane są działania doskonalące. Przykładem takich działań może być zainstalowany na terenie Uczelni księżkomat oraz poszerzenie bazy sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami, ułatwiającego korzystanie z infrastruktury Uniwersytetu.

Uniwersytet WSB Merito dokonuje przeglądu wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzięki regularnym przeglądom i wprowadzanym korektom system jest w pełni dostosowany do potrzeb i oczekiwań studentów oraz pracowników akademickich. Jakość wsparcia studentów jest również badana na podstawie ankiet dotyczących m.in. praktyk, działań antydyskryminacyjnych czy kontaktów z kadrą naukową. Studenci w otwartych wypowiedziach mają możliwość sugerowania zmian, co stwarza duże pole możliwości dla doskonalenia mechanizmu wsparcia studentów.

Ewaluacja i monitorowanie całego procesu studiowania przybiera również nieformalną formę, tj. w trakcie rozmów i spotkań pomiędzy studentami a pracownikami Uczelni oraz w oparciu o udział przedstawicieli studentów w ciałach kolegialnych. Ankiety odgrywają ważną rolę w procesie poprawy procedur i pracy Uniwersytetu WSB Merito.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, a także przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Przyjęty system motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. Wskazane w opisie stanu faktycznego braki nie wpływają na obniżenie propozycji oceny końcowej jako spełnionej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji publicznej jest realizowany za pomocą strony internetowej Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu. Strona jest dostępna w wersji polskojęzycznej, anglojęzycznej, rosyjskojęzycznej oraz ukraińskojęzycznej. Uczelnia, zgodnie z wymogami prawnymi, prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej w oparciu o Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej. Na stronie BIP Uniwersytetu dostępne są wszystkie informacje na temat działalności naukowej i dydaktycznej Uczelni, w tym również regulacji wewnętrznych dotyczących trybów studiów oraz programów studiów, a także wydawane akty prawne. Na stronie Uczelni istnieje możliwość przekierowania na stronę Biuletynu Informacji Publicznej, w celu bezproblemowego odnalezienia wszelkich dokumentów. Wszystkie wymienione źródła nie wymagają posiadania kont ani weryfikacji tożsamości. Strona internetowa Uniwersytetu jest utrzymana w przystępnej, przejrzystej i nowoczesnej formie, a treści są proste do weryfikacji. Ponadto strona zawiera informacje dotyczące m.in.: struktury Uczelni, jakości kształcenia, programu wymiany Erasmus+ czy wsparcia materialnego. Jednakże na stronie nie są dostępne sylabusy zajęć, w przeciwieństwie do programu studiów (w BIP) oraz nazw przedmiotów dedykowanych kierunkowi. Brak możliwości wglądu do sylabusów dla szerokiego grona odbiorców stanowi realną przeszkodę, np. dla kandydatów na studia, w poznaniu szczegółowej oferty kształcenia. **Rekomenduje się** opublikowanie sylabusów zajęć dostępnych na stronie internetowej lub podmiotowej w BIP. Poza powyższym strona internetowa zapewnia źródło wiedzy dla społeczności akademickiej, jak również dla kandydatów na studia.

Strona internetowa jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami, każdy użytkownik ma prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej lub jakiegoś jej elementu. Zapewniona jest możliwość powiększania tekstu, a także dokonanie kontrastu strony. Strona ma również przystosowaną do potrzeb wielu osób wersję mobilną, dzięki której w łatwy sposób można korzystać z niej, np. na smartfonach. Prowadzona polityka informacyjna w tym zakresie jest wyczerpująca.

Uniwersytet WSB Merito realizuje politykę informacyjną z uwzględnieniem zasad transparentności i dostępu do informacji dla wszystkich zainteresowanych. Informacje o rekrutacji i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w pełni dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców. Uczelnia przez wykorzystanie licznych kanałów informacyjnych zapewniają dostęp szerokiemu gronu użytkowników do informacji, które są łatwo dostępne, język komunikacji dostosowany jest do charakterystyki każdej przestrzeni.

Publikowane na stronie informacje są czytelne zarówno dla kandydatów, jak i studentów. Krok po kroku pokazują ścieżkę i to, co należy wiedzieć od momentu rozpoczęcia ubiegania się o miejsce na studia, aż po etap studiowania. Wskazane są więc zarówno procedury rekrutacji (w tym jej terminarz i koszt), jak i cele kształcenia, opisany jest proces nauczania i przyznawane tytuły naukowe. Ponadto udostępniony jest spis pracowników jednostki wraz z zawartą sylwetką. Uzupełnieniem strony www jest wewnątrzuczelniarna platforma on-line dla studentów, na której dostępne są: harmonogram zajęć dla każdego z kierunków, terminarz konsultacji (dyżurów) nauczycieli akademickich oraz kontakt do nich.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do informacji dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wskazane informacje przekazywane są w obiegu wewnętrznym, jak i ogólnodostępnym.

W poniższej tabeli przedstawiono, które informacje zostały umieszczone na stronie internetowej Uniwersytetu.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	NIE
9.	Kompletność sylabusów	NIE
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	NIE
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Bieżące monitorowanie dostępności do informacji odbywa się w drodze bezpośredniego kontaktu studentów i przedstawicieli Rady Studentów. Wykorzystywane są przy tym ankiety oraz wspomaga się poprzez weryfikowanie treści komentarzy w mediach społecznościowych Uczelni. W przypadku strony internetowej Uniwersytetu WSB Merito prowadzone są działania w oparciu o sugestie użytkowników oraz wyniki ankiet. Coroczne Badanie Atrybutów Marki zajmuje się analizowaniem treści dostępnych publicznie. W tym celu wykorzystuje się opinie kandydatów na studia, studentów, nauczycieli akademickich, pracowników i absolwentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej, klarownej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy oraz jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Wskazane w opisie stanu faktycznego braki nie wpływają na obniżenie propozycji oceny końcowej jako spełnionej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem turystyka i rekreacja sprawują władze Wydziału we współpracy z właściwym dla kierunku menedżerem kierunku. Stały nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzi menedżer kierunku przy wsparciu Kierownika Zespołu Dydaktycznego, a także Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Do kompetencji menedżera kierunku należy również nadzór nad realizacją programów studiów oraz (wraz z Kierownikiem Zespołu Dydaktycznego) nadzór nad opracowaniem kart zajęć przy udziale wykładowców – specjalistów z danego obszaru.

Obowiązujący w Filii w Chorzowie Uniwersytetu WSB Merito w Poznaniu System Zarządzania Jakością Kształcenia (SZJK) w praktyce jest systemem trójszczeblowym realizowanym na poziomach:

1. Grupy WSB, gdzie określana jest polityka edukacyjna, wypracowywane są kierunkowe rozwiązania w obszarze dydaktyki oraz dokumentacja;
2. Uczelni, gdzie formułowana jest polityka jakości kształcenia oraz określone są ramowe zasady funkcjonowania SZJK;
3. Wydziału, gdzie określone są kompetencje i zakres odpowiedzialności jednostek organizacyjnych i podmiotów odpowiedzialnych za jakość kształcenia na Wydziale.

Uczelnia posiada System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) zorientowany na ocenę realizacji efektów uczenia się i doskonalenie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Cel, strukturę, zakres działania i ogólne zasady funkcjonowania SZJK reguluje Zarządzenie Rektora nr 43/2020 z dn. 30.09.2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania

systemu zapewniania jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Zgodnie z zawartymi tam zapisami podmiotami SZJK są:

1. Senat Uczelni w zakresie uchwalania wytycznych do tworzenia SZJK, opiniuje zasady funkcjonowania SZJK;
2. Rada Akademicka w zakresie opiniowania zasad funkcjonowania SZJK;
3. Rektor Uczelni w zakresie formułowania wytycznych i zasad funkcjonowania SZJK oraz wprowadzania zasad w życie, formułowania uczelnianych parametrów i kryteriów oceny jakości wybranych aspektów SZJK oraz monitorowania ich osiągnięcia, zapoznawania się z wynikami badania jakości kształcenia oraz sprawności funkcjonowania SZJK na Wydziałach we wskazanym zakresie;
4. Centrum Rozwoju Dydaktyki w zakresie realizacji kluczowych procesów związanych z zarządzaniem i organizacją dydaktyki, nadzoru nad procesem akredytacji zewnętrznych oraz koordynacja obszaru z poziomu Jednostki Ogólnouczelnianej na rzecz Wydziałów;
5. Dziekan Wydziału w zakresie wdrażania SZJK na Wydziale, określania dla Wydziału szczegółowych procedur w ramach SZJK, nadzorowania realizacji zadań wynikających z SZJK, opiniowania zasady funkcjonowania SZJK.

Zatwierdzenie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Program studiów wypracowywany jest przez prodziekana z pomocą zespołu specjalistów (kadrą badawczo-dydaktyczną, menedżerem kierunku, przedstawicielami Rady Kierunku – środowiskiem biznesowym). Oferta programowa kierunku jest korygowana co roku, zgodnie z wypracowaną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Kierunkowe efekty uczenia się weryfikowane są przez menedżera kierunku wraz z zespołem specjalistów dedykowanych dla kierunku (kadrą badawczo-dydaktyczną, ekspertami, praktykami biznesu, metodykiem) i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych. Zaopiniowany pozytywnie przez Dziekana program studiów uchwalany zostaje przez Senat. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w pracach ciał kolegialnych Uczelni i Wydziału – przedstawiciele studentów uczestniczą w posiedzeniach Rady Akademickiej oraz Radach Kierunku.

Za sformułowanie przedmiotowych efektów uczenia się w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada menedżer kierunku, który wypracowuje je wraz z autorem karty przedmiotu (koordynatorem przedmiotu) oraz metodykiem. Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana WZ w Chorzowie nr 20/2019 z dn. 30.09.2019 r. w sprawie procedury pracy nad sylabusami na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty uczenia się, podlegają cyklicznym przeglądom przeprowadzanym przez koordynatorów przedmiotów, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ewentualnej modyfikacji.

W projektowaniu programu studiów uwzględniane są zmiany w otoczeniu biznesowym wynikające z potrzeb rynkowych, np. nowych technologii czy zapotrzebowania na specjalistów z danej dziedziny, a także innowacje dydaktyczne, narzędzia współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość. Ocena tendencji rynkowych i związanych z tym potrzeb unowocześnienia procesu kształcenia w tym zakresie dokonywana jest m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów uczenia się założonych dla kierunku oraz specjalności czy też bezpośrednio zbierane przez menedżera kierunku opinie od prowadzących zajęcia praktyków.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Na kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, obejmująca: efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, w tym wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W procesie monitorowania stopnia osiągnięcia efektów uczenia uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan ds. jakości kształcenia oraz Komisja ds. zapewniania jakości prac dyplomowych i recenzji oraz dziekan. Zasadniczym obszarem pomiaru efektów uczenia się są zajęcia wynikające z programu studiów. Dzięki wynikom ankiet uzyskuje się informacje dotyczące sposobu postrzegania procesu kształcenia z perspektywy studentów oraz ich oceny pracy wykładowców. Na kierunku prowadzone są hospitacje metodyczne umożliwiające ocenę możliwości realizacji założonych dla przedmiotów efektów uczenia się. Pomiar efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów odbywa się w ramach seminarium oraz realizacji i obrony pracy dyplomowej. Zarządzeniem Dziekana powołano Komisję ds. jakości prac dyplomowych i recenzji, której zadaniem jest ocena jakości prac dyplomowych, a także ocena jakości recenzji prac dyplomowych, w tym opinii recenzenta oraz opinii promotora. W wyniku analizy ww. obszarów koordynatorzy przedmiotów, we współpracy z metodykiem i menedżerem, dokonują ewaluacji i modyfikacji programu studiów, w tym metod kształcenia oraz metod weryfikacji efektów uczenia się.

Wyniki otrzymane w ramach prowadzonych analiz są następnie udostępniane odpowiednim interesariuszom – w zależności od przedmiotu raportu: studentom, recenzentom, promotorom, kadry dydaktycznej, menedżerom kierunku, rektorowi, Senatowi, Radzie Akademickiej, Radzie Dziekańskiej. Wyniki omawiane są również w trakcie zebrań Instytutów i Zakładów Dydaktycznych.

Zgodnie z Zarządzeniem Dziekana WZ w Chorzowie nr 1/2023 z dn. 1.02.2023 r. wprowadzono procedurę okresowego przeglądu kierunku, której celem jest diagnoza istniejącego stanu jakości procesu kształcenia, zapewnianie realizacji poszczególnych procedur związanych z jakością procesu kształcenia i stałe ich monitorowanie, doskonalenie procesów zapewniania jakości procesu kształcenia poprzez ich weryfikację i modyfikację, zapewnianie jakości programów kształcenia dla kierunków, poziomów i profili kształcenia dostosowanej do przyjętej przez Uczelnię polityki jakości, zapewnianie właściwej realizacji procesu dydaktycznego, wspieranie rozwoju metod dydaktycznych, realizacja profilu praktycznego, analiza i monitoring rynku, dostarczanie informacji zarządczej dotyczącej jakości procesu dydaktycznego i podejmowanych działań na Wydziałach Uczelni w celu ich udoskonalania.

Menedżer kierunku corocznie dokonuje przeglądu: programu studiów, w tym planów studiów i efektów uczenia się, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, realizacji przyjętych założeń profilu praktycznego, w tym w odniesieniu do poszczególnych zajęć oraz praktyk zawodowych i staży. Weryfikuje on proces kształcenia zdalnego zgodnie ze Standardem Metodyki Kształcenia Zdalnego, pełni nadzór nad infrastrukturą i zasobami edukacyjnymi kierunku, przeprowadza analizę rynku i monitoruje zachodzące zmiany. Menedżer kierunku dokonując przeglądu kierunku studiów, korzysta z narzędzi analizy, oceny i weryfikacji, które stanowią szczególnie wyniki: badań opinii studentów, absolwentów i pracodawców w ramach Badań Atrybutów Marki WSB, benchmarkingu działań w ramach Grupy WSB, badań i ekspertyz przeprowadzonych przez interesariuszy zewnętrznych, badań opinii interesariuszy wewnętrznych, tj. kadry dydaktycznej, studentów, wnioski z analizy prac menedżerów kierunków i zespołów dydaktycznych, wnioski z analizy pracy metodyka kształcenia na kierunku, nad którym pieczę sprawuje menedżer, wnioski z analizy stopnia osiągnięcia efektów uczenia

się, wyniki prac Komisji ds. jakości prac dyplomowych i recenzji, wnioski z analiz prowadzonych z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego, wyniki badania i analiz innych ważnych procesów służących właściwej realizacji procesu dydaktycznego i budowaniu przewag rynkowych kierunku, wnioski z posiedzeń Rady Kierunku, wyniki cyklicznej kompleksowej oceny kadry w obszarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym.

Menedżer kierunku opracowuje sprawozdanie roczne kierunku za miniony rok akademicki. Sprawozdanie zawiera wnioski oraz rekomendacje i propozycje zmian. Wnioski i propozycje zmian, zawarte w sprawozdaniu, konsultowane są z zespołem specjalistów danego kierunku, uwzględniając właściwość przedmiotu sprawy. W skład zespołu specjalistów wchodzi: przedstawiciele kadry badawczej, badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej właściwego kierunku, metodyk, eksperci, praktycy biznesu, członkowie Rady Kierunku, przedstawiciel Rady Samorządu Studenckiego, prodekan, kierownicy i dyrektorzy jednostek administracyjnych Wydziału. Menedżer kierunku ma prawo konsultowania się także z innymi podmiotami, w zależności od właściwości sprawy, w celu dokonania oceny przedmiotu sprawy. Menedżer kierunku składa sprawozdanie Prodziekanowi ds. dydaktycznych, nie później niż 31 stycznia każdego roku.

Władze Wydziału przedstawiły zespołowi oceniającemu PKA wyniki działania powyżej procedury w formie sprawozdania rocznego za rok akademicki 2021/2022.

Uwzględniając zakres prowadzonych analiz oraz formułowanych wniosków na poziomie opracowania sprawozdania rocznego dla kierunku **rekomenduje się** wdrożenie w ten proces większej liczby interesariuszy umożliwiając poszerzoną i bardziej pogłębioną analizę zgromadzonych danych i informacji nt. jakości procesu kształcenia na kierunku.

W ramach systematycznej oceny jakości kształcenia w grupie WSB, w odniesieniu do wszystkich prowadzonych kierunków studiów, realizowane jest corocznie tzw. Badanie Atrybutów Marki (BAM) obejmujące obszary determinujące przyjazność i praktyczność kształcenia. W badaniu uczestniczą studenci, słuchacze i absolwenci, pracownicy administracyjni i dydaktyczni, pracodawcy współpracujący z WSB. Wyniki porównywane są w Grupie. Uczelnia nie wskazała innych form prowadzonej zewnętrznej oceny jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja. Posiada ona natomiast akredytacje międzynarodowych instytucji: International Accreditation Council for Business Education (IACBE) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) programów kształcenia na kierunkach finanse i rachunkowość oraz zarządzanie, realizowanych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
-----	--	---------------------------	--

1.	Zwiększenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie kompleksowych procedur zapewnienia jakości kształcenia wskazujących na zadania i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów systemu, w tym w zakresie wykorzystania zbieranych informacji na temat realizacji programu studiów do jego oceny.	W ramach zwiększania skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przeprowadzono zmiany strukturalne, w wyniku których powołano nową jednostkę organizacyjną w postaci Działu Jakości i Rozwoju Dydaktyki na czele którego stanął Prodziekan ds. jakości kształcenia. Zarządzeniem Dziekana nr 6/2023 z dn. 1.02.2023 r. wdrożono procedurę okresowego przeglądu kierunku. Zarządzeniem Dziekana nr 7/2023 z dn. 1.02.2023 r. oraz nr 23/2021 z dn. 30.07.2021 r. wdrożono procedurę oceny współpracy z otoczeniem. Zarządzeniem Dziekana nr 15/2021 z dn. 21.05.2021 r. wdrożono system przypisywania punktów ECTS. Przedstawione wyniki działania powyższych procedur, w tym w szczególności procedury okresowego przeglądu kierunku, potwierdzają, że prowadzony jest systematyczny monitoring oraz diagnoza jakości procesu kształcenia, a uzyskane wyniki stanowią podstawę do doskonalenia procesów zapewniania jakości procesu kształcenia.	Zalecenie zrealizowane
----	--	---	-------------------------------

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem turystyka i rekreacja sprawują władze Wydziału we współpracy z właściwym dla kierunku menedżerem kierunku. Na kierunku przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, w tym metody kształcenia z wykorzystaniem metod o technik kształcenia na odległość, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. W ramach zwiększania skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przeprowadzono zmiany strukturalne, w wyniku których powołano nową jednostkę organizacyjną w postaci Działu Jakości i Rozwoju Dydaktyki na czele którego stanął Prodziekan ds. jakości kształcenia. Wyniki działania wdrożonych procedur, w tym w szczególności procedury okresowego przeglądu kierunku, potwierdzają, że prowadzony jest systematyczny monitoring oraz diagnoza jakości procesu kształcenia, a uzyskane wyniki stanowią podstawę do doskonalenia procesów zapewniania jakości procesu kształcenia. W ramach systematycznej oceny jakości kształcenia w grupie WSB, w odniesieniu do

wszystkich prowadzonych kierunków studiów, realizowane jest corocznie tzw. Badanie Atrybutów Marki (BAM) obejmujące obszary determinujące przyjazność i praktyczność kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Dr Agnieszka Jakubowska

